

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

**WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK CHEMICZNYCH**

**JAWNE
POUFNE**

Egz. Nr .....1...

**Plk dr Jan RABAN
Pptk dr Jan KUTYŁA**

**ZASADY ORGANIZACYJNO-TAKTYCZNE ODKAZANIA
UMUNDUROWANIA NA SZCZEBLU ARMII SIŁAMI
WOJSK CHEMICZNYCH TYŁÓW OPERACYJNYCH**

Praca studyjna

55646

WARSZAWA

1984

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

**WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK CHEMICZNYCH**

**JAWNE
POUFNE**

Egz. Nr .....1...

**Plk dr Jan RABAN
Ppłk dr Jan KUTYŁA**

ZASADY ORGANIZACYJNO-TAKTYCZNE ODKAZANIA UMUNDUROWANIA NA SZCZEBLU ARMII SIŁAMI WOJSK CHEMICZNYCH TYŁÓW OPERACYJNYCH

Praca studyjna

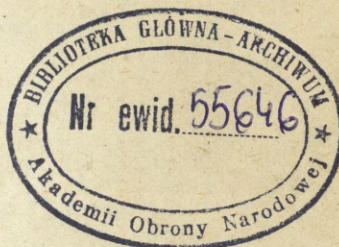

55646

unt

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK CHEMICZNYCH

JAWNE

POUFNE

Egz. Nr **4**...

płk dr Jan RABAN
ppłk dr Jan KUTYŁA

ZASADY ORGANIZACYJNO-TAKTYCZNE ODKAŻANIA
UMUNDUROWANIA NA SZCZEBLU ARMII SIŁAMI
WOJSK CHEMICZNYCH TYŁÓW OPERACYJNYCH *Andrzej*

Praca studyjna

*Przebieg filii
na „JAWNE”
27.01.2003*

ppłk K. Wierzbicki

WARSZAWA

1984

SPIS TREŚCI

	Str.
WSTĘP	
I. PRZEZNACZENIE, ORGANIZACJA, WYPOSAŻENIE I MOŻLI- WOŚCI BOJOWE BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW OPERA- CYJNYCH	
II. ZASADY WYKORZYSTANIA BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII	
III. DZIAŁANIE BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII W OPERACJACH ^{ZACZEPNEJ I OBRONNEJ} ARMIJNYCH	
1. Działanie kompanii chemicznej	
2. Działanie kompanii odkażania umundurowania....	
IV. ZABEZPIECZENIE BOJOWE DZIAŁAŃ BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII	
V. PRACA DOWÓDCY I SZTABU BATALIONU W DZIAŁANIACH BOJOWYCH	
VI. DOWODZENIE W BATALIONIE CHEMICZNYM TYŁÓW ARMII...	
VII. DOKUMENTY BOJOWE BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII	
VIII. WNIOSKI KOŃCOWE	
ZAŁĄCZNIKI:	
1. Przeznaczenie, dane taktyczno-techniczne instalacji AGW oraz możliwości odkażania i dezynfekcji umundurowania	
2. Przeznaczenie, dane taktyczno-techniczne instalacji BU-4 oraz możliwości odkażania umundurowania.	

3. Możliwości jednorazowego załadowania wszystkich instalacji batalionu chemicznego tyłów armii oraz czas odkażania, dezynfekcji i dezynsekcji w jednym cyklu technologicznym .....
4. Schemat kompanijnego punktu odkażania umundurowania....
5. Pokwitowanie przyjęcia skażonych przedmiotów /wzór/....
6. Książka ewidencji skażonego wyposażenia /wzór/.....
7. Sposoby odkażania, dezynfekcji i dezynsekcji umundurowania, obuwia i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami .....
8. Rozkaz bojowy dowódcy batalionu chemicznego tyłów armii .....
9. Schemat łączności radiowej batalionu chemicznego tyłów armii .....
10. Mapa robocza dowódcy batalionu chemicznego tyłów armii .....
- . BIBLIOGRAFIA .....

WSTĘP

Konsekwencją stałego i ciągle narastającego zagrożenia naszych wojsk bronią masowego rażenia jest m.in. doskonalenie struktur organizacyjnych wojsk chemicznych, biorących udział w odtwarzaniu zdolności bojowej związków taktycznych i operacyjnych po atakach tą bronią. Wskutek wprowadzenia w 1982 roku nowej struktury - batalionu chemicznego /bchem/ tyłów operacyjnych /armii i frontu/, wynikła potrzeba opracowania zasad organizacyjno-taktycznych odkażania umundurowania siłami tych pododdziałów.

Rozwiązanie problemu badawczego sprowadzało się w zasadzie do określenia zasad wykorzystania batalionu chemicznego tyłów operacyjnych w ~~działaniach~~ ^{działaniach bojowych} oraz sposobu dowodzenia nim, działań i wszechstronnego ich zabezpieczenia bojowego - ze szczególnym uwzględnieniem odkażania umundurowania.

Batalion chemiczny tyłów charakteryzuje się dość specyficzną i złożoną strukturą. W jego składzie występują pododdziały niemal wszystkich głównych specjalności wojsk chemicznych, poczynając od rozpoznania skażeń, poprzez zabiegi sanitarne ludzi i specjalne sprzętu bojowego, kończąc na odkażaniu umundurowania. O ile zasady działania tych pododdziałów są ustalone w opracowaniach naukowych i literaturze fachowej, o tyle problematyka ich wykorzystania w składzie batalionu chemicznego tyłów nie była dotychczas opracowana. Nie jedyna to luka w tym względzie, dodajmy bowiem, że wiele niejasności stwarza kwestia podporządkowania tego batalionu w toku operacji armijnych.

W powyższej sytuacji w toku badań nasunęło się szereg pytań problemowych, które można wyrazić jednym zdaniem - jak powinien działać batalion chemiczny tyłów operacyjnych, aby mógł

maksymalnie wykorzystać swoje potencjalne możliwości? Stąd określenie zasad działania batalionu było głównym problemem badawczym, zaś dodatkowymi - wypracowanie zasad dowodzenia batalionem i jego pododdziałami oraz form najważniejszych dokumentów bojowych.

Głównym celem pracy studyjnej jest opracowanie zasad wykorzystania batalionu chemicznego tyłów operacyjnych /w części, dotyczącej bchem tyłów armii/ w ~~operacjach bojowych~~ ^{działaniach bojowych} wraz z określeniem sposobów działań ~~bojowych~~ jego głównych elementów organizacyjnych /sztabu i pododdziałów/. Brak ~~tego rodzaju~~ ^{tego rodzaju} ~~takiego~~ opracowania był sygnalizowany w ostatnich latach przez wojska chemiczne i został potwierdzony w opiniach o pierwszej wersji opracowania, m.in. w następujący sposób: „W okręgach wojskowych istnieje autentyczne zapotrzebowanie na tego typu opracowanie, ponieważ podczas ćwiczeń szczebla operacyjnego ... w strukturze wojsk chemicznych występuje batalion chemiczny tyłów ^{1/}.” Stąd, końcowym efektem pracy studyjnej będzie opracowanie i wydanie skryptu na potrzeby szkolenia wojsk operacyjnych ^{2/} i słuchaczy Akademii Sztabu Generalnego WP. Poza tym, wyniki badań będą przedstawione przez Katedrę Taktyki Wojsk Chemicznych na sympozjum dotyczącym problematyki odkażania umundurowania, planowanym w kwietniu 1984 r.

Praca studyjna składa się z ośmiu rozdziałów.

W rozdziale pierwszym - przedstawiono organizację i wynikające z niej oraz z wyposażenia - możliwości bojowe bchem tyłów operacyjnych armii i frontu.

-
- 1/ - Opinia SWChem SOW o pierwszej wersji opracowania, str.1.
Nr wch. Pf 665 z 31.08.1983r. Wydział Wojsk Lądowych ASG WP.
- 2/ - Tamże, str.2. - zapotrzebowano 10 egz.skryptu na potrzeby SOW.

Oprócz możliwości wykonania zadań w zakresie odkażania umundurowania, rozdział poszerzono o szczegółowe dane dotyczące kompanii chemicznej bchem, jako jedyne pododdziału predystynowanego do działania wyłącznie na korzyść tyłów ^{operacyjnych}. Tej kompanii, jako organicznej części bchem, nie pomijano również w pozostałych rozdziałach. Określono przeznaczenie bchem tyłów operacyjnych, które okazało się nie koniecznie zgodne z jego nazwą.

W rozdziale drugim - zasady wykorzystania bchem tyłów armii podczas przegrupowania, operacji zaczepnej i obronnej uzupełniono wyjaśnieniem kwestii podporządkowania batalionu w czasie tych operacji. Odpowiedzi na pytania badawcze i rozważania, dotyczące ogólnych zasad wykorzystania batalionu, pozwalają przejść w rozdziale trzecim do omówienia szczegółowych sposobów działań.

W rozdziałach czwartym do siódmego - przedstawiono kolejno: zabezpieczenie bojowe działań, pracę dowódcy i sztabu, sposoby dowodzenia i dokumenty bojowe bchem tyłów armii - na podstawie zasad ustalonych dla innych samodzielnych batalionów wojsk chemicznych, lecz odpowiednio przystosowanych do rozpatrywanej struktury organizacyjnej.

W rozdziale ósmym - sformułowano wnioski końcowe, reasumując wyniki badań przedstawione w poprzednich rozdziałach.

Opracowanie prezentowanej w pracy problematyki wymagało wnikliwych studiów literatury, traktującej zarówno o koncepcjach wykorzystania w ^{działaniach bojowych} ~~walce i operacji~~ struktur typu bchem tyłów, jak ^{operacyjnych} też dotyczącej szczegółowych zasad działania pododdziałów wojsk chemicznych różnych specjalności. Na tej podstawie opracowana została pierwsza wersja pracy i przesłana do szefostw wojsk chemicznych MON i okręgów wojskowych z prośbą o opinię i uwagi.

W obecnej wersji autorzy przedstawiają materiał teoretyczny, opracowany w oparciu o własne doświadczenia, skonfrontowane z poglądami najbardziej kompetentnego środowiska zawodowego - **szefostw** wojsk chemicznych szczebla operacyjnego. Podstawowe tezy i ustalenia niniejszej pracy studyjnej zostały również zaakceptowane przez Szefostwo Służby Mundurowej Głównego Kwatermistrzastwa WP.

I. PRZEZNACZENIE, ORGANIZACJA, WYPOSAŻENIE I MOŻLIWOŚCI BOJCWE BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW OPERACYJNYCH

Batalion chemiczny tyłów armii /frontu/ jest samodzielnym pododdziałem wojsk chemicznych, którego przeznaczenia nie można jednoznacznie utożsamiać z nazwą, sugerującą jego działanie wyłącznie na rzecz tyłów. Batalion, obok brygady chemicznej /pułku chemicznego/ jest drugą specjalistyczną jednostką wojsk chemicznych szczebla operacyjnego w dziedzinie zabiegów specjalnych, a równocześnie jedynym samodzielnym pododdziałem, przygotowanym do odkażania umundurowania i z tego względu powinien wykonywać zadania również na korzyść innych elementów ugrupowania operacyjnego.^{1/} Tak więc, batalion chemiczny tyłów operacyjnych będzie przeznaczony do wykonywania - częścią swoich sił - zadań zabezpieczenia chemicznego na korzyść jednostek i obiektów tyłowych oraz odkażania skażonego umundurowania w innych elementach ugrupowania operacyjnego, w całym obszarze działań armii /frontu/.

W Wojsku Polskim występują dwie struktury organizacyjne batalionu chemicznego tyłów operacyjnych: batalion chemiczny tyłów armii^{2/} i batalion chemiczny tyłów frontu^{3/}.

Batalion chemiczny /bchem/ tyłów armii, o stanie osobowym 310 żołnierzy, składa się z:

- kompanii chemicznej;
- dwóch kompanii odkażania umundurowania;
- plutonu remontu samochodów;
- plutonu medycznego.

1/ - Uwagi SWChem WOV do I wersji opracowania, str.1, pkt 1. Nr wch. Pf 686 z 15.09.1983r. Wydział Wojsk Lądowych ASG WP.

2/ - Schemat nr F/056 /dla celów ćwiczebnych/.Bibl.naukowa ASG WP, nr ewid. 020686.

3/ - Schemat nr F/055 /dla celów ćwiczebnych/ - tamże.

Batalion chemiczny tyłów frontu, o stanie osobowym 404 żołnierzy, posiada te same pododdziały, ale skład jego kompanii chemicznej i odkażania umundurowania jest nieco inny niż w bchem tyłów armii. Natomiast plutony: remontu samochodów i medyczny są identyczne w obydwóch strukturach.

Struktura organizacyjna i wyposażenie kompanii chemicznej /kchem/ umożliwia jej prowadzenie rozpoznania skażeń, kontroli stopnia skażenia i wykonywanie zabiegów specjalnych. Kompania chemiczna bchem tyłów armii składa się z /plutonu rozpoznania skażeń /pięć drnsk/ i plutonu zabiegów specjalnych, natomiast kompania chemiczna bchem tyłów frontu - z dwóch plutonów rozpoznania skażeń /po cztery drnsk w plutonie/ oraz trzech plutonów zabiegów specjalnych. Możliwości kompanii chemicznej, występującej w obydwóch strukturach /armijnej i frontowej/ przedstawiono w tabeli 1.

Kompanie odkażania umundurowania /kou/ są przeznaczone do prowadzenia odkażania, dezynfekcji i dezynsekcji umundurowania, obuwia, oporządzenia i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami. Z analizy struktury /kou/ batalionów chemicznych tyłów armii i frontu /tabela 2/ wynika, że tylko pierwsze kompanie odkażania umundurowania różnią się ilością plutonów i instalacji. Natomiast organizacja i wyposażenie drugich kompanii bchem jest w obu strukturach - identyczna. W sumie, bchem tyłów frontu posiada o dwie instalacje AGW więcej, niż bchem tyłów armii.

Możliwości wykonania zadań przez kompanie odkażania umundurowania bchem tyłów operacyjnych zależą od:

- ilości i wydajności instalacji specjalnych;
- rodzaju i asortymentu skażonego /zakażonego/ umundurowania, oporządzenia i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami;

Tabela 1.

Możliwości kompanii chemicznej bchem tyłów armii i frontu
w zakresie wykonania zadań specjalistycznych zabezpieczenia
chemicznego

Specjal- ność	Zadanie /przedsięwzięcie/	Możliwości jednostkowe /drsrk, instalacji/	kchem tyłów armii		kchem tyłów frontu	
			drsrk, instal.	możliwości	drsrk, instal.	możliwości
Rozpoznanie skażeń	Zorganizowanie posterun- ków obserwacji skażeń /POSk/ lub patroli roz- poznania skażeń /PRSk/	jedna drsrk = jeden POSk lub PRSk	5	5 POSk lub 5 PRSk	8	8 POSk lub 8 PRSk
	Rozpoznanie rejonów roz- mieszczenia wojsk	dwie drsrk = jeden rejon batalionu /btr, brem/	5	2 rejonny	8	4 rejonny
	Rozpoznanie dróg marszu	jedna drsrk = jedna droga marszu	5	5 dróg marszu	8	8 dróg marszu
	Rozpoznanie rejonów uderzeń jądrowych	dwie drsrk = jeden rejon	5	2 rejonny	8	4 rejonny
Kontrola stopnia skażenia	Kontrola stopnia skaże- nia ludzi	Jedna drsrk = 60 lu- dzi/h. /jeden żołn. = 1'/	5	300 żołn./h	8	480 żołn./h
	Kontrola stopnia skaże- nia sprzętu bojowego	jedna drsrk = 12 jo/h /jedna jo = 5'/	5	60 jo/h	8	96 jo/h
Zabiegi specjalne	Zabiegi sanitarne	Jedno UG = 96 ludzi/h	1	96 żołn./h	3	288 żołn./h
	Odkażanie sprzętu bojowego	Jedna IRS = 6 jo/h	6	36 jo/h	18	108 jo/h
	Dezaktywacja sprzętu bojowego	Jedna IRS = 6 jo/h Jeden ZP-800=24 jo/h	6 1	60 jo/h /36 + 24/	18 3	180 jo/h /108 + 72/
	Odkażanie drogi skażo- nej iperytem	jedna ₂ IRS = 500 mb /1l/m/ /pas szer. 5 m/	6	3 km	18	9 km
Odkażenie drogi skażo- nej Vx	Jedna ₂ IRS = 250 mb /2l/m/ /jedn.napeżn.=2500 l/	6	1,5 km	18	4,5 km	

Uwaga: Sumując możliwości bchem tyłów armii i frontu w zakresie zabiegów specjalnych,
należy dodatkowo uwzględnić 6 instalacji IRS /po 3 w każdej kow/.

Tabela 2.

Struktura i zasadnicze wyposażenie kompanii
odkażania umundurowania bchem tyłów armii
i frontu

Kompanie odkażania umundurowania	Bataliony chemiczne tyłów					
	armii			frontu		
	plutony	drużyny	instalacje	plutony	drużyny	instalacje
1 kompania	1	2	2 AGW	2	4	4 AGW
	1	2	2 BU	1	2	2 BU
2 kompania	1	2	2 AGW	1	2	2 AGW
	2	4	4 BU	2	4	4 BU
Razem:	5	10	4 AGW 6 BU	6	12	6 AGW 6 BU

- rodzaju środka trującego /biologicznego/, którym skażono umundurowanie i gęstości skażenia na jednostce powierzchni;

- wyboru technologii odkażania lub dezynfekcji skażonego umundurowania;

- warunków atmosferycznych i pory roku;

- organizacji pracy na punktach odkażania.

Możliwości bojowe kompanii odkażania umundurowania określa się w oparciu o:

- normę jednorazowego załadowania i czas trwania odkażania /dezynfekcji/ w poszczególnych instalacjach;

- wydajność poszczególnych instalacji podczas odkażania i dezynfekcji w ciągu 10 godzin pracy.

Normy odkażania umundurowania dla poszczególnych instalacji przedstawiono w załącznikach nr 1 i 2. W oparciu o nie obliczono możliwości bojowe 1 i 2 kompanii odkażania umundurowania batalionu chemicznego tyłów armii w jednym cyklu technologicznym. Przedstawiono je w tabelach 3 i 4. Natomiast możliwości jednorazowego zakładowania wszystkich instalacji batalionu chemicznego tyłów armii oraz czas odkażania, dezynfekcji i dezynsekcji w jednym cyklu technologicznym pokazano w załączniku nr 3. W kalkulacjach należy przyjmować ciągłą pracę instalacji w czasie średnio 10 godzin na dobę. Pozostały czas przewidziany jest na sprawy porządkowo-organizacyjne, wypoczynek, przeglądy, remont i obsługę techniczną sprzętu oraz przegrupowanie batalionu lub jego pododdziałów.

Z informacji zawartych w tabelach 3 i 4 oraz w załączniku nr 3 wynika, że różne rodzaje umundurowania i wyposażenia wymagają różnego czasu odkażania. Na przykład, przedmioty skażone recepturami zagęszczonymi iperytu /włączając czas na rozwinięcie i zwinięcie instalacji oraz osiągnięcie gotowości do odkażania/ wymagać będą odkażania w cyklu technologicznym, trwającym ponad 10 godzin. Przy innych rodzajach skażeń, w czasie 10 godzin cykl technologiczny może być powtórzony 2-5 razy/w zależności od rodzaju przedmiotów mundurowych/. Tak więc, dokładne ilości odkażonego umundurowania w ciągu 10 godzin pracy będą zależne od rodzaju umundurowania i wyposażenia oraz charakteru skażenia.

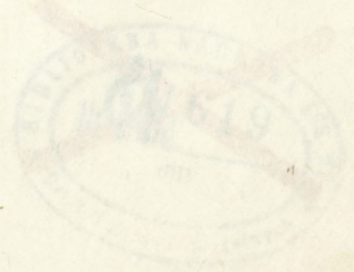
Pluton remontu samochodów jest przeznaczony do wykonywania napraw pojazdów mechanicznych i wyposażenia specjalnego pododdziałów batalionu.

Pluton zaopatrzenia przewozi i przechowuje zapasy środków materiałowych.

MOŻLIWOŚCI WYKONANIA ZADAŃ PRZEZ 1 KOMPANIĘ ODKAŻANIA UMUNDUROWANIA BCHEM TYŁÓW A (F)
W JEDNYM CYKLU TECHNOLOGICZNYM

Nazwa przedmiotu	Normy załadowania /dwie (8240g) instalacje AGW/	dwupl. plou AGW						plou BU-4			Ogółem 1 krou	
		Typu V-gazów	Typu somanu	Iperytom siarkowym i azotowym	Recepturami żagączonymi iperytu	Czas dezynfekcji przedmiotów skażonych bakteriami niezardnik. /min/.	Czas dezynfekcji przedmiotów skażonych bakteriami zarodnik. /w h/.	Czas dezynfekcji /w min/.	Normy załadowania 8 kotłów /dwie instalacje/	Czas całkowitego odkażania /w h/.	Odkażanie	Dezynfekcja i dezynsekcja
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
pletne umundurowanie	768 kpl 1536	1,5	1	1	7	30	3	15	320 kpl	3	1088 kpl 1856	768 kpl 1536
~~umundurowanie~~ <i>polowe</i> <i>na okres zimowy</i>	1200 par 2400	3	1	2	7	-	-	-	-	-	1200 par 2400	-
wie filcowe	2400 par 4800	3	-	1	7	-	-	-	240 par ^{x/}	4 ^{x/}	2640 par 5040	-
szcze ochronne dzień ochronna	512 szt 1024	2,5	4	2,5	7	30	3,5	15	160 szt	4	672 szt M 84	512 szt 1024
tno brezentowe	1040 m ² 2080	3	-	1	-	30	3,5	15	240 m ²	3	do 1320 m ² 2320	1040 m ² 2080
y skórzane	2880 par	4	-	6	12	-	-	-	-	-	2880 par	-
ewiki	4800 par 9600	4	-	6	12	-	-	-	-	-	4800 par 9600	-
uszki	512 szt 1024	4,5	-	6	-	-	-	45	-	-	512 szt 1024	512 szt 1024

x/ - dotyczy butów gumowych odkażanych w kotłach instalacji BU-4.

MOŻLIWOŚCI WYKONANIA ZADAŃ PRZEZ 2 KOMPANIĘ ODKAŻANIA UMUNDUROWANIA BATALIONU
CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII W JEDNYM CYKLU TECHNOLOGICZNYM

1 Front

Nazwa przedmiotu	Normy załadowania /dwie instalacje AGW/	plou AGW				Czas dezynfekcji przedmiotów skażonych /w h/.	Czas dezynfekcji przedmiotów skażonych bakteriami nieza-rodnik. /min/.	Czas dezynfekcji przedmiotów skażonych bakteriami zarodnik. /w h/.	Czas dezynsekcji /w min/.	Normy załadowania 16 kotłów /cztery instalacje/	dwa plou BU-4		Ogółem 2 kou	
		V-gazy	Soman	Iperyt siarkowy i azotowy	Receptury zagęszczone iperytu						Czas całkowitego odkażania /w h/.	Odkażanie	Dezynfekcja i dezynsekcja	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
kompletne umundurowanie	768 kpl.	1,5	1	1	7	30	3	15	640 kpl.	3	1408 kpl.	768 kpl.		
umundurowanie ^{polowe} wacowane spodnie i kurtka/	1200 par	3	1	2	7	-	-	-	-	-	1200 par	-		
buty filcowe	2400 par	3	-	1	7	-	-	-	480 par	4	2880 par	-		
łaszcze ochronne odzież ochronna	512 szt.	2,5	4	2,5	7	30	3,3	15	320 szt.	4	832 szt.	512 szt.		
łótko brezentowe	1040 m ²	3	-	1	-	30	3,3	15	560 m ²	3	1600 m ²	1040 m ²		
buty skórzane	1880 par	4	-	6	12	-	-	-	-	-	1880 par	-		
czapki	4800 par	4	-	6	12	-	-	-	-	-	4800 par	-		
czapki	512 szt.	4,5	-	6	-	-	-	45	-	-	512 szt.	160 szt.		

Pluton medyczny jest przeznaczony do udzielania pomocy rannym ^{ichorym} oraz ich ewakuacji do ~~szpitali polowych.~~ ^{baz. szpitalnych frontu (B&F).}

Batalion chemiczny tyłów operacyjnych może prowadzić odkażanie umundurowania w dzień i w nocy /posiada połowe elektrownie oświetleniowe/ oraz zimą, w warunkach niskich temperatur. Ześrodkowuje się w rejonie o powierzchni 5-7 km,² zaś do działań rozwija się na obszarze 25 km.² Może maszerować w dzień z prędkością ~~do~~ ^{od} 30-40 km/h, ^{i więcej.} w nocy ~~25 km/h.~~ Długość kolumny marszowej batalionu wynosi 3,5 - 4 km.

II. ZASADY WYKORZYSTANIA BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII

Dość krótki okres czasu, jaki upłynął od sformowania batalionów chemicznych tyłów operacyjnych /armii i frontu/, a jednocześnie pilna potrzeba opracowania problematyki ich użycia w aspekcie operacyjnym - nie pozwalają zająć się równolegle zasadami wykorzystania w ^{tych} operacjach batalionów o obydwóch strukturach organizacyjnych. Autorzy zdecydowali się rozpatrzyć w dalszym ciągu pracy wykorzystanie bchem tyłów szczebla armijnego, aby najpierw opracować teoretycznie ten problem na użytek okręgów wojskowych i słuchaczy III roku studiów w ASG WP.

Sformułowanie ogólnych zasad wykorzystania batalionu chemicznego tyłów armii zależy od udzielenia odpowiedzi na kilka pytań, a mianowicie:

- czy w składzie armii są, poza nim, inne wojska chemiczne przygotowane do odkażania umundurowania ?
- czy bchem jest jedyną jednostką wojsk chemicznych w tyłach armii ?
- komu batalion chemiczny tyłów armii powinien być podporządkowany na czas operacji ?

Odpowiedź na pierwsze pytanie została już częściowo udzielona w pierwszym rozdziale niniejszego opracowania, na podstawie analizy schematów organizacyjnych /do celów ćwiczebnych/ oraz konsultacji w Szefostwie Wojsk Chemicznych MON. Batalion chemiczny tyłów armii, jako jedyny samodzielny pododdział wojsk chemicznych przygotowany do odkażania umundurowania, powinien być wykorzystywany do wykonywania tego zadania na rzecz wszystkich elementów ugrupowania operacyjnego armii. Ponieważ przeznaczone do odkażania skażone umundurowanie będzie gromadzone w punktach jego zbiórki /jeden punkt w związku taktycznym lub równorzędnym/, pododdziały odkażania umundurowania bchem powinny być wykorzystywane w całym obszarze działania armii.

Twierdząca odpowiedź na drugie pytanie sugerowałaby konieczność przeznaczenia części sił bchem do wykonania zadań zabezpieczenia chemicznego na korzyść tyłów armii. Tymczasem opinie, uzyskane z okręgów wojskowych ^{4/} o przyjmowaniu podczas ćwiczeń w składzie tyłów armii dodatkowo - kompanii chemicznej ^{5/}, przeczyły tej konieczności. W wyniku kolejnej konsultacji w Szefostwie Wojsk Chemicznych MON autorzy uzyskali wyjaśnienie, że przyjmowana przez OW w ćwiczeniach kompania chemiczna ABMZ, to w strukturze organizacyjnej bchem tyłów armii - prawdopodobnie kchem tegoż batalionu, w związku z czym wykonanie zadań zabezpieczenia chemicznego należy tyłom armii zapewnić częścią sił batalionu chemicznego.

Odpowiedź na trzecie pytanie zależy od ustalenia, który z dwóch ewentualnych decydentów w sprawie wykorzystania bchem tyłów

---

4/- Uwagi szefostw wojsk chemicznych Pomorskiego OW /nr wch.Pf 747 z 8.10.83r.WWL ASG WP/ i Warszawskiego OW /nr wch.Pf 686 WWL ASG WP/ do I wersji opracowania.

5/- Zgodnie z etatem ćwiczebnym armijnej brygady materiałowego zabezpieczenia x-097.

armii: zastępca dowódcy armii - kwatermistrz, czy szef wojsk chemicznych armii będą mieć szybsze i dokładniejsze informacje o ilościach, a zwłaszcza miejscach /punktach/ zbiórki skażonego umundurowania w obszarze działania armii. Otóż wydaje się, że szybciej i dokładniej będzie o tym poinformowany szef wojsk chemicznych armii, drogą zbierania danych o uderzeniach BMR oraz z racji gromadzenia się pewnych ilości skażonego umundurowania przy punktach zabiegów specjalnych. Z tego względu, batalion chemiczny tyłów armii powinien podlegać szefowi wojsk chemicznych armii przez cały okres trwania operacji. Szef wojsk chemicznych, po wydzieleniu części sił bchem do zabezpieczenia chemicznego tyłów armii, na przykład kompanii chemicznej, planuje wykorzystanie batalionu do prowadzenia odkażania umundurowania, dowodzi batalionem w toku operacji, przegrupowując jego siły do wykonania kolejnych zadań. Natomiast ^{zastępca dowódcy -} kwatermistrz armii otrzymuje meldunki o miejscach i ilościach odkażonego umundurowania i oporządzenia - w celu jego wykorzystania do zaopatrywania wojsk. Tak więc, batalion chemiczny tyłów armii powinien być podporządkowany szefowi wojsk chemicznych armii i wykorzystywany zgodnie z jego propozycjami, zgłoszonymi dowódcy armii. Zasady wykorzystania batalionu pozostają w ścisłym związku z rodzajem zadań wykonywanych przez wojska i tyły armii oraz stopniem zagrożenia skażeniami elementów ugrupowania operacyjnego armii. Ze względu na to występują specyficzne właściwości wykorzystania batalionu w toku przegrupowania wojsk armii i jej tyłów na dużą odległość oraz w czasie prowadzenia operacji zaczepnych i obronnych.

Podczas przegrupowania wojsk armii na dużą odległość batalion chemiczny tyłów armii prowadzi rozpoznanie skażeń oraz w razie po-

trzeby - zabiegi specjalne na korzyść jednostek i urządzeń tyłowych. Odkazanie, dezynfekcję i dezynsekcję umundurowania, oporządzenia i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami może przeprowadzać w rejonie wyjściowym do przegrupowania, w rejonach dziennego lub nocnego odpoczynku oraz w rejonie ześrodkowania /wyjściowym do operacji/ po zakończeniu marszu. Batalion może wykonywać marsz całością sił, jednak w związku z wykonywaniem przez jego pododdziały szeregu przedsięwzięć zabezpieczenia chemicznego na korzyść jednostek i urządzeń tyłowych /przede wszystkim ABMZ i ABR/, niektóre pododdziały batalionu mogą być zawczasu przydzielone do ABMZ lub ABR. Na przykład drużyny rozpoznania skażeń kompanii chemicznej mogą być przydzielone do poszczególnych batalionów transportowych /remontowych/ i SD ABMZ jeszcze przed rozpoczęciem marszu, a pluton zabiegów specjalnych może stanowić odwód chemiczny ABMZ lub ABR i przegrupowywać się w jej składzie. Po przybyciu do rejonu ześrodkowania kompania chemiczna rozmieszcza się również w ugrupowaniu ABMZ lub ABR.

Dowództwo batalionu z kompaniami odkazania umundurowania tworzą natomiast odwód armijny, przeznaczony do wykorzystania w razie zastosowania przez nieprzyjaciela broni chemicznej i skażenia umundurowania trwałymi środkami trującymi. Batalion w takim składzie przegrupowuje się do rejonu ześrodkowania po wyznaczonej mu drodze. Może on maszerować w ugrupowaniu ABMZ lub ABR albo wykonywać marsz samodzielnie. Po przybyciu do rejonu ześrodkowania tyłów armii rozmieszcza się w wyznaczonym miejscu /rejonie/ i pozostaje w gotowości do rozwinięcia punktów odkazania umundurowania. Kompanie odkazania umundurowania mogą być też rozmieszczone

każda z osobna, tworząc dwa odwody.

Powyższy wariant przegrupowania batalionu dotyczy raczej sytuacji, kiedy w czasie marszu nie będzie potrzeby odkażać umundurowania. Natomiast w razie zaistnienia takiej konieczności, batalion chemiczny tyłów armii /bez kchem/ będzie zmuszony rozwijać punkty odkażania umundurowania w pasie przegrupowania armii, zarówno w rejonach odpoczynków, jak też w dowolnych punktach obok dróg marszu wojsk, gdzie będzie zebrane skażone umundurowanie.

Rozważania dotyczące tej sytuacji stanowią m.in. odpowiedź na ^{następujące} wątpliwości szefostwa wojsk chemicznych WOW, które pisze: „Należy zastanowić się nad możliwością wykorzystania batalionu podczas przegrupowania armii na dużą odległość. Dotychczasowe doświadczenia z ćwiczeń wskazują, że w rejonach odpoczynków, ^{które z reguły trwają od 4 do 8 godz.} ~~które z reguły trwają od 4 do 8 godz.~~ nie będzie czasu na prowadzenie odkażania umundurowania.^{6/} Otóż autorzy, dopuszczając możliwość odkażania umundurowania przez batalion w czasie przegrupowania, traktują rejony odpoczynków jako miejsce ^a /punktów/ zbiórki skażonego umundurowania, a następnie - pracy pododdziałów odkażania umundurowania. Biorąc pod uwagę różnice w położeniu tych miejsc oraz długie cykle odkażania umundurowania, kompanie batalionu będą z zasady działać samodzielnie, a czas ich przybycia do rejonu ześrodkowania /wyjściowego do operacji/ będzie różny, a w sumie - napewno opóźniony nie tylko w stosunku do wojsk drugiego rzutu operacyjnego, ale również i tyłów armii.

W czasie prowadzenia operacji zaczepnej batalion chemiczny tyłów armii wykonuje specjalistyczne przedsięwzięcia zabezpie-

---

6/ - Uwagi SWChem WOW, nr wch. Pf 686 z 15.9.1983r., WWL ASG WP str. 2, pkt. 2.

czenia chemicznego w tyłach armii, jak też w całym pasie operacji. W tym etapie działań kompania chemiczna nadal pozostaje w dyspozycji dowódcy ABMZ lub ABR, wykonując zgodnie z jego decyzją zadania w zakresie rozpoznania skażeń i zabiegów specjalnych. Natomiast kompanie odkażania umundurowania tworzą jeden lub dwa armijne odwody chemiczne, przegrupowujące się w toku operacji zaczepnej jeden raz na 1-2 doby. Na sposób przemieszczania się odwodu /odwodów/ będą mieć wpływ: ilość i położenie punktów zbiórki skażonego umundurowania oraz czas zakończenia prac związanych z odkażaniem /dezynfekcją, dezynsekcją/ umundurowania. W związku z tym odwód /odwody/ będzie przegrupowywać się z zasady samodzielnie. Przydzielenie kompanii odkażania umundurowania do związku taktycznego, lub innego elementu ugrupowania operacyjnego armii nie będzie miało miejsca, ze względu na różnice w ich możliwościach manewrowych i czasie wykonywania zadań bojowych /bchem w jednym miejscu - jedną dobę/. Jeżeli w związku taktycznym lub innym elemencie ugrupowania operacyjnego zostaną zgromadzone duże ilości skażonego umundurowania, wówczas kompania otrzymuje zadanie jego odkażania - od dowódcy bchem.

W czasie prowadzenia operacji obronnej batalion chemiczny rozmieszcza się między pierwszym a drugim rzutem operacyjnym lub w rejonie tyłów armii. Kompanię chemiczną przydziela się do ABMZ lub ABR. Wykonuje ona zadania w zakresie rozpoznania skażeń i zabiegów specjalnych zgodnie z decyzją dowódcy ABMZ lub ABR. Kompanie odkażania umundurowania tworzą odwód /odwody/ chemiczny. Odwody te mogą rozwijać kompanijne lub plutonowe punkty odkażania przy składach mundurowych armii, częściej - przy dywizyjnych punktach zaopatrzenia /DPZ/ lub punktach zabiegów specjalnych /PZS/,

rozwijanych siłami BChem armii. Takie wykorzystanie odwodów eliminuje dowóz skażonego umundurowania i środków ochrony przed skażeniami ze związków taktycznych do rejonu tyłów armii, a także skracając drogę jego dowozu z punktu zbiórki skażonego umundurowania do punktów odkażania. W przypadku zgromadzenia w punkcie zbiórki większej ilości skażonego umundurowania /zapewniającej pracę jednej kompanii odkażania umundurowania na okres co najmniej 5 godzin/, kompanię odkażania umundurowania kieruje się ^{do tego rejonu} ~~w ten rejon~~ celem rozwinięcia zespołu /punktów odkażania umundurowania /POU/.

Działania kompanii chemików

- kompanię chemiczną przewidziano z regulacji Ministerstwa Obrony Narodowej armii. Działania ona zgodne z decyzją dowódcy tego rejonu tyłów armii, którym w zależności lub w szeregach w zależności od sytuacji, podlega podległa, przez dowódcę.
- Organizacja i wyposażenie kompanii przewidziano z regulacji Ministerstwa Obrony Narodowej, a w szczególności:
- wykrywanie wybuchów jądrowych i określanie ich parametrów;
  - rozpoznawanie skażeń promieniotwórczych i chemicznych;
  - prowadzenie kontroli higieniczno-sanitarnych żołnierzy oraz stopnia skażenia uzbrojenia, sprzętu bojowego i środków materiałowych;
  - prowadzenie obserwacji meteorologicznej i rozpoznawanie anemometrycznego;
  - prowadzenie zabiegów specjalnych dezynfekcji, sprzętu bojowego oraz zabiegów sanitarnych żołnierzy;
  - odkażanie powierzchni skażonych dróg /terenu/.

III. DZIAŁANIE BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII W OPERACJACH ~~ARMIJNYCH~~ ^{ZACZEPNEJ I OBRONNEJ}

Na działania bojowe batalionu chemicznego tyłów armii składają się sposoby działań jego pododdziałów, różniących się od siebie przeznaczeniem, wyposażeniem, a tym samym specyficzną ^{ka} taktyką i techniką wykonywania zadań. W pierwszym rozdziale opracowania przedstawiono podstawowe zadania, wykonywane przez kompanię chemiczną /tabela 1/ oraz kompanie odkażania umundurowania batalionu. W niniejszym rozdziale omówione zostaną szczegółowe zadania tych pododdziałów i sposoby ich działań.

1. Działanie kompanii chemicznej

Kompanię chemiczną przydziela się z reguły kwatermistrzowi, zastępcy dowódcy armii. Działa ona zgodnie z decyzją dowódcy tego elementu ugrupowania tyłów armii, któremu w całości lub w części lub w części zostanie ^{z katedr} podporządkowana, ~~przez~~ kwatermistrza.

Organizacja i wyposażenie kchem pozwala jej na wykonywanie szeregu zadań, a w szczególności:

- wykrywanie wybuchów jądrowych i określanie ich parametrów;
- rozpoznanie skażeń promieniotwórczych i chemicznych;
- prowadzenie kontroli napromienienia żołnierzy oraz stopnia skażenia uzbrojenia, sprzętu bojowego i środków materiałowych;
- prowadzenie obserwacji meteorologicznej i rozpoznania anemometrycznego;
- prowadzenie zabiegów specjalnych uzbrojenia, sprzętu bojowego oraz zabiegów sanitarnych żołnierzy;
- odkażanie odcinków skażonych dróg /terenu/.

Realizację powyższych zadań zapewniają pododdziały kompanii chemicznej, które działają jako poszczególne specjalistyczne elementy, najczęściej samodzielnie i niezależnie od siebie.

Pluton rozpoznania skażeń kchem może działać całością sił /w liczbie 5 drużyn rozpoznania skażeń/ lub poszczególnymi drużynami. Najczęściej jednak drużyny rozpoznania skażeń będą przydzielane do dyspozycji dowódców /szefów/ oddziałów tyłowych /składów/. W przypadku przydzielenia drużyny do określonego elementu ugrupowania tyłów /jednostki lub urządzenia tyłowego/, zadanie będzie jej stawiał dowódca /szef/, do którego została przydzielona. W przypadku działania plutonu rozpoznania skażeń całością sił, zadanie poszczególnym drużynom będzie stawiać osobiście dowódca plutonu. Może on je otrzymać od dowódcy tego elementu ugrupowania, do którego pluton został przydzielony lub od dowódcy kompanii chemicznej. W czasie rozpoznania skażeń, dowódca plutonu kieruje działaniem drużyn /jeżeli pluton działa całością sił/ i osobiście wykonuje zadanie na ważnym /trudnym/ kierunku.

Dowódca batalionu chemicznego tyłów armii przydzielając kompanię chemiczną do ABMZ, może pozostawić sobie odwód w ilości jednej - dwóch drużyn rozpoznania skażeń. W tym wypadku zadania rozpoznania skażeń w jednostkach i urządzeniach tyłowych wykonywać będą trzy - cztery drużyny.

Pluton zabiegów specjalnych kchem przeprowadza zabiegi specjalne uzbrojenia, sprzętu bojowego, oporządzenia i indywidualnych środków ochrony przed skażeniami oraz zabiegi sanitarne żołnierzy. Ponadto odkaża i dezynfekuje odcinki dróg /terenu/. Może być również wykorzystywany do lokalizowania i gaszenia pożarów punktowych.

Działa w zasadzie całością sił, organizując punkt zabiegów specjalnych.

Pluton organizuje i prowadzi zabiegi specjalne i sanitarne na rzecz jednostek i urządzeń tyłowych. Może także prowadzić odkażanie i dezynfekcję dróg oraz powierzchni terenu i obiektów w bazach szpitalnych^{frontu}, składach i urządzeniach tyłowych. Jeżeli kompania chemiczna będzie przydzielona do ABMZ, wówczas pluton zabiegów specjalnych będzie wykonywać zadania na jej korzyść.

Zadanie plutonowi rozpoznania skażeń i plutonowi zabiegów specjalnych każdorazowo będzie stawiać dowódca kompanii chemicznej - jeżeli żaden z wymienionych pododdziałów nie zostanie wcześniej przydzielony do określonego elementu ugrupowania tyłów armii. Dowódca kchem otrzymuje zadanie od dowódcy /szefa/ elementu ugrupowania tyłów armii, do którego kompania została przydzielona, lub od dowódcy batalionu chemicznego.

Dowódca kompanii chemicznej po otrzymaniu zadania analizuje je, dokonuje kalkulacji czasu, sił i środków, po czym wydaje rozkaz bojowy. W rozkazie podaje:

- w pierwszym punkcie - wiadomości o nieprzyjacielu i charakter jego działania;
- w drugim punkcie - zadania przełożonego;
- w trzecim punkcie - zadanie kchem;
- w czwartym punkcie - decyzję dowódcy kompanii i sposób jej wykonania;
- w piątym punkcie - po słowie „ rozkazuję ” stawia zadanie bojowe plutonowi rozpoznania skażeń i plutonowi zabiegów specjalnych oraz podaje sygnały alarmowe;

- w szóstym punkcie - normy zużycia materiałów podczas wykonywania zadań bojowych /rozpoznania skażeń i zabiegów specjalnych/;
- w siódmym punkcie - czas gotowości do wykonania zadań bojowych;
- w ósmym punkcie - swoje miejsce i zastępców.

2. Działanie kompanii odkażania umundurowania

Dwie kompanie odkażania umundurowania bchem tyłów w toku armijnych operacji najczęściej będą działać w składzie jednego lub dwóch odwodów chemicznych. Każdy dowódca kompanii będzie otrzymywać oddzielnie zadania od dowódcy batalionu chemicznego tyłów armii. Dowódca kompanii analizuje zadanie, kalkuluje czas i możliwości /siły i środki/ oraz wydaje rozkaz bojowy, podając:

- w pierwszym punkcie - wiadomości o nieprzyjacielu i charakter jego działania;
- w drugim punkcie - zadania przełożonego;
- w trzecim punkcie - zadanie kompanii;
- w czwartym punkcie - decyzję dowódcy kompanii i sposób jej wykonania;
- w piątym punkcie - po słowie „ rozkazuję ” stawia zadania bojowe plutonom odkażania umundurowania oraz podaje sygnały alarmowe;
- w szóstym punkcie - normy zużycia materiałów podczas wykonywania zadania bojowego (odkażania umundurowania);
- w siódmym punkcie - gotowość do rozpoczęcia odkażania umundurowania oraz czas zakończenia odkażania;
- w ósmym punkcie - swoje miejsce i zastępcy.

W czasie prowadzenia odkażania, dowódca kompanii znajduje się kolejno przy poszczególnych plutonach, a jeśli plutony działają oddzielnie, to przy jednym z plutonów. Kontroluje przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i ustalonych norm odkażania, prawidłowość odkażania oraz eksploatacji instalacji, a także organizuje zabezpieczenie bojowe działań.

Pododdziały odkażania umundurowania niezależnie od sytuacji bojowej oraz ilości skażonego umundurowania - mogą rozwijać:

- siłami plutonu odkażania umundurowania - punkt odkażania umundurowania /POU/ o wymiarach 100 x 150 m;
- siłami kompanii odkażania umundurowania - zespół punktów odkażania umundurowania.^{7/} Kompania rozwija zespół punktów odkażania w rejonie o powierzchni 1000 x 500 m. Schemat takiego zespołu przedstawiono na rysunku - załącznik nr 4, jako kompanijny POU.
- siłami batalionu chemicznego tyłów operacyjnych - rejon odkażania umundurowania, składający się z dwóch kompanijnych zespołów POU oddalonych od siebie nie mniej jak 3 km.

Rejon rozwinięcia punktu odkażania umundurowania powinien:

- mieć powierzchnię umożliwiającą rozśrodkowanie poszczególnych elementów punktu i instalacji;
- umożliwiać wytyczenie bezkolizyjnych dróg transportu skażonego sprzętu i umundurowania z odkażonym lub czystym;
- posiadać dogodne drogi dojazdu i wyjazdu;
- zapewniać możliwość odpływu skażonych roztworów i wody bez zagrożenia zanieczyszczeniem źródeł wody lub rejonów zamieszkałych;

---

^{7/} - Pierwsza kompania bchem tyłów armii może rozwinąć dwa, a druga - trzy POU.

- zapewniać bezpieczeństwo wojsk i ludności przed porażeniem parami ST /oddalenie POU od rejonów rozmieszczenia wojsk i rejonów zamieszkałych powinno wynosić co najmniej 500 m/;

- znajdować się w pobliżu źródeł wody;

- posiadać dogodne warunki maskowania i obrony.

Punkt odkażania umundurowania najogólniej obejmuje: miejsca rozwinięcia poszczególnych instalacji i urządzeń pomocniczych, miejsca sortowania i **składowania skażonego umundurowania** i oporządzenia oraz odkażonego, miejsca nakładania i zdejmowania odzieży ochronnej, ukrycia dla stanu osobowego i środków materiałowych, wytyczone i oznakowane drogi komunikacji wewnętrznej oraz transportu skażonego umundurowania. Rejon POU dzieli się na dwie części: czystą i brudną. Rozmieszczenie „części czystej” uzależnione jest od kierunku wiatru, ukształtowania terenu położenia źródeł wody itp. W stosunku do „części brudnej”, część czystą zawsze wybiera się od strony nawietrznej, aby nie przedostawały się do niej pary środków trujących.

Część brudna - obejmuje rejon wykonywania prac z przedmiotami skażonymi. Rozmieszcza się tu magazyn i plac sortowania skażonego umundurowania i oporządzenia, miejsca zdejmowania środków ochrony przed skażeniami, drogi transportu wewnętrznego skażonego umundurowania, ukrycia dla stanu osobowego i stanowiska **obronne**.

Część czysta - stanowi miejsce wykonywania prac z przedmiotami odkażonymi. Rozmieszcza się tu m.in. agregaty i wyposażenie pomocnicze instalacji, namiot do kąpieli stanu osobowego, magazyn i plac sortowania odkażonego umundurowania, place lub urządzenia suszarni, miejsce nakładania odzieży ochronnej, ukrycia dla stanu osobowego, miejsce składowania środków materiałowo-technicznych.

Na linii rozgraniczenia części brudnej i czystej⁴⁰² umieszcza się i rozwija instalacje do odkażania. W celu utrzymania komunikacji wewnątrz POU, wykonuje się przejścia z części brudnej na czystą, każde o długości 2 m i szerokości 1 m, wysypane wapnem chlorowanym lub zasadowym podchlorynem wapnia. Linie rozgraniczenia części brudnej i czystej oznacza się widocznymi znakami lub trasuje. Całą część brudną oznacza się tablicami ostrzegawczymi i znakami z napisem „SKAŻONE.”

Punkty odkażania umundurowania powinny być rozwijane w pobliżu dróg lub w rejonach posiadających dobre dojazdy i wyjazdy. Taki wybór rejonów umożliwia skrócenie czasu transportu skażonego umundurowania. Na przyjęte do magazynu umundurowanie, obuwie, oporządzenia i środki ochrony przed skażeniami, magazynier wystawia pokwitowanie /załącznik nr 5/. Pokwitowanie to stanowi podstawę odbioru odkażonego umundurowania. Przedmioty mundurowe przyjęte do odkażania wpisuje się do „książki ewidencji skażonego wyposażenia.” /Wzór książki - załącznik nr 6/.

Jeżeli przewiduje się, że odkażanie umundurowania będzie wykonywane w nocy, rozpoznanie rejonu rozwijania POU należy przeprowadzić w okresie dnia, dokładnie określając miejsca rozwijania instalacji i urządzeń pomocniczych, drogi wjazdu i wyjazdu oraz transportu wewnętrznego. Należy ponadto przewidzieć rozmieszczenie punktów świetlnych z zachowaniem niezbędnych warunków maskowania.

Przy rozwijaniu punktów odkażania umundurowania w lesie należy je rozmieszczać na polanach /w miarę możliwości przewiewnych/, na skraju lasu, drogach leśnych lub duktach. W górach, POU rozmieszcza się wzdłuż dróg, w dolinach lub na tarasach wzniesień, w miarę możliwości w pobliżu rzek, strumieni lub zamkniętych zbiorników wody. W warunkach zimowych, punkty odkażania umundurowania rozwija

się w pobliżu dróg, w niezamieszkałych, opuszczonych miejscowościach, samotnych zabudowaniach lub w lesie.

W warunkach niskich temperatur, w pobliżu POU przygotowuje się ogrzewane pomieszczenia a instalacje i zbiorniki wody zabezpiecza przed zamarzaniem.

Sposób odkażania, dezynfekcji i dezynsekcji umundurowania i oporządzenia oraz środków ochrony przed skażeniami po ich dostarczeniu na punkt odkażania określa komendant POU, w zależności od ilości skażonego umundurowania, rodzaju skażeń /zakażeń/ oraz posiadanych instalacji i urządzeń. Sposoby odkażania, dezynfekcji, dezynsekcji i dezaktywacji umundurowania i wyposażenia przedstawiono w załączniku nr 7.

IV. ZABEZPIECZENIE BOJOWE DZIAŁAŃ BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII

Zabezpieczenie bojowe działań batalionu chemicznego tyłów armii organizują, w myśl wytycznych sztabu armii i dowódcy batalionu, szef sztabu, jego pomocnicy oraz kwatermistrz i szef służb technicznych, zgodnie z zakresem swoich obowiązków służbowych.

Planowanie i organizowanie zabezpieczenia bojowego działań obejmuje: precyzowanie zadań specyficznych dla danej sytuacji i każdego rodzaju zabezpieczenia, określanie i wydzielenie sił i środków niezbędnych do ich wykonania, przekazywanie zadań wykonawcom oraz ustalenie sposobów współdziałania. Zadania zabezpieczenia bojowego działań przekazuje się dowódcom kompanii w formie ustnych wytycznych.

W ramach zabezpieczenia bojowego działań w batalionie wykonywane są przedsięwzięcia z zakresu obrony przed bronią masowego rażenia, ubezpieczenia, zabezpieczenia inżynieryjnego, chemicznego, maskowania i zabezpieczenia tyłowego.

W ramach obrony przed bronią masowego rażenia /OPBMAR/, w batalionie i jego pododdziałach prognozuje się sytuację skażeń chemicznych, powiadamia się podległe pododdziały o skażeniach, rozpoznaje rejony skażone w obszarze działań pododdziałów batalionu, organizuje przekraczanie przez pododdziały stref skażonych, przeprowadza się kontrolę napromienienia żołnierzy i stopnia skażenia sprzętu oraz likwiduje skutki uderzeń bronią masowego rażenia. Poszczególne przedsięwzięcia są organizowane przez sztab batalionu i wykonywane przez pododdziały. Sposób ich wykonania nie odbiega od ustaleń instrukcyjnych.

Ubezpieczenie organizuje się zarówno w marszu, jak i na postoju, w sztabie batalionu i w pododdziałach. W czasie marszu kompania ubezpiecza się przez wysłanie patrolu na samochodzie /kchem poprzez wysłanie patrolu na transporterze BRDM-2rs/, na odległość 300-500 m od sił głównych. W rejonie rozmieszczenia każda kompania organizuje ubezpieczenie postoju siłami własnymi, włącznie z ochroną i obroną poszczególnych instalacji.

W ramach zabezpieczenia inżynierskiego pododdziały batalionu wykonują ukrycia dla ludzi, a w sprzyjających warunkach również dla sprzętu. Zakres wykonywanych prac zależy od czasu przebywania pododdziałów batalionu w wyznaczonych rejonach.

Przedsięwzięcia zabezpieczenia chemicznego są wykonywane w ramach OPBMAR. W miarę potrzeb prowadzi się m.in. rozpoznanie skażeń chemicznych i promieniotwórczych, prognozuje skażenia chemiczne, dokonuje pomiarów stopnia skażenia chemicznego i promieniotwórczego oraz prowadzi zabiegi sanitarne i specjalne. Sztab batalionu organizuje zaopatrywanie pododdziałów w niezbędny sprzęt i materiały chemiczne.

Maskowanie organizuje sztab batalionu, a realizują je poszczególne kompanie. Polega ono na ukryciu instalacji i innych pojazdów bądź przystosowaniu ich do otaczającego tła przez wykorzystanie siatek maskujących.

Zabezpieczenie tyłowe organizuje ^{się i realizuje zgodnie z decyzją} ~~szef sztabu wspólnie z kwatermistrami i w ścisłym współdziałaniu ze sztabem~~ ~~kwatremistrami i szefem służb technicznych~~. Kwatermistrz organizuje dowóz do poszczególnych kompanii żywności, paliwa, amunicji i innych środków materiałowych. Wykorzystuje do tego celu pluton zaopatrzenia. Siłami plutonu medycznego udziela się pomocy rannym i chorym. W razie potrzeby ~~dowódcy kompanii przewożą~~ ^{się} rannych i cho-

rych do najbliższych punktów medycznych lub szpitali.

Szef służb technicznych organizuje, a podległy mu pluton remontowy wykonuje naprawy sprzętu samochodowego i częściowo sprzętu specjalnego, znajdującego się w wyposażeniu pododdziałów batalionu.

Przed wykonaniem zadań dowódca i szef batalionu powinni tak zorganizować pracę, aby maksymalna ilość czasu wydzielona dla pododdziałów na sprawy i działania przez nie została. Skrócenie czasu organizacji działań uzyskuje się przez równoległe wykonywanie szeregu czynności, jak: wydanie wydziałowym czasu i formie zarządzeń wstępnych, organizację równoległej pracy dowódcy, sztabu batalionu i dowódców pododdziałów itp.

Kolejność pracy dowódcy jest, z zasady, następująca: analiza zadania; kalkulacja czasu; wydanie zarządzeń wstępnych; ocena sytuacji; podjęcie decyzji; wydanie ostrzegawczego rozkazu bojowego; organizacja współdziałania.

Analiza zadania - polega na dokładnym zapoznaniu się z zadaniem bojowym batalionu i zrealizowaniu roli i miejsca, jakie spełnia on w otwartaniu zdolności bojowej wojsk awarii, w razie użycia przez nieprzyjaciela broni masowej rażenia - zwiastowa trwałych środków trujących:

- W wyniku analizy zadania dowódca batalionu powinien:
- zrealizować zadanie przelotowe w stosunku do dowodzonych batalionów;
  - wybrać z mapy miejsca /rajon/, kierunki/, w których pododdziały batalionu mają prowadzić odciążenie usunięcia lub zadania specjalne i rozpoznanie skażeń /jeżeli czas w akcji jest krótki/;
  - zadanie batalion otrzymuje najkrótszą drogą radiową.

V. PRACA DOWÓDCY I SZTABU BATALIONU W DZIAŁANIACH BOJOWYCH

Dowódca batalionu chemicznego tyłów armii rozpoczyna pracę nad powzięciem decyzji po otrzymaniu zadania od szefa wojsk chemicznych armii.^{8/} Metoda pracy dowódcy zależy od rodzaju zadania oraz czasu jego wykonania. Każdorazowo dowódca i sztab batalionu, powinni tak zorganizować pracę, aby maksymalną ilość czasu wydzielić dla pododdziałów na sprawne i dokładne wykonanie przez nie zadań. Skrócenie czasu organizacji działań uzyskuje się przez równoległe wykonywanie szeregu czynności, jak: wydanie we właściwym czasie i formie zarządzeń wstępnych, organizację równoległej pracy dowódcy, sztabu batalionu i dowódców pododdziałów itp.

Kolejność pracy dowódcy jest, z zasady, następująca: analiza zadania, kalkulacja czasu, wydanie zarządzeń wstępnych, ocena sytuacji, powzięcie decyzji, wydanie ustnego rozkazu bojowego, organizacja współdziałania.

Analiza zadania - polega na dokładnym zapoznaniu się z zadaniem bojowym batalionu i zrozumieniu roli i miejsca, jakie spełnia on w odtwarzaniu zdolności bojowej wojsk armii, w razie użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia-zwłaszcza trwałych środków trujących.

W wyniku analizy zadania dowódca batalionu powinien:

- zrozumieć zamiar przełożonego w stosunku do dowodzonego bchem;

- wybrać z mapy miejsca /rejony, kierunki/, w których pododdziały batalionu mają prowadzić odkażanie umundurowania lub zabiegi specjalne i rozpoznanie skażeń /jeśli kchem jest w składzie bchem/;

8/ - Zadanie batalion otrzymuje najczęściej drogą radiową.

- wyjaśnić warunki, w jakich zadania będą realizowane /czas i możliwości dowozu skażonego umundurowania i oporządzenia, rejonny prowadzenia odkażania;

- sprecyzować sposób działania kompanii chemicznej;

- wyjaśnić, komu i w jaki sposób należy przekazywać informacje o ilości odkażonych przedmiotów mundurowych;

- sprawdzić funkcjonowanie łączności z szefem wojsk chemicznych armii.

Kalkulacja czasu - polega na dokładnym określeniu czasu wykonania czynności przez dowódcę batalionu i pododdziały. Dowódca batalionu powinien tak skalkulować czas aby na prace organizacyjno-koncepcyjne w sztabie zużyć go jak najmniej, a maksymalną jego ilość wydzielić do dyspozycji pododdziałów.

Przykładowa kalkulacja czasu dokonywana przez dowódcę batalionu może być następująca:

„ Obecnie jest godzina .....; czas rozpoczęcia odkażania .....; czasu ogólnego do osiągnięcia gotowości do działań - ..... godzin, w tym czasu dziennego ..... godzin.”

Czynności do wykonania przez dowódcę:

..... - analiza zadania i kalkulacja czasu;

..... - zapoznanie oficerów sztabu batalionu z zadaniem batalionu i wstępnym zamiarem oraz wydanie im wytycznych do działań;

..... - postawienie wstępnych zadań dla dowódców kompanii odkażania umundurowania /dowódcy kompanii chemicznej/;

..... - ocena sytuacji;

..... - sprecyzowanie decyzji i zameldowanie jej szefowi wojsk chemicznych armii;

..... - wydanie rozkazu bojowego pododdziałom batalionu

- i wytycznych do zabezpieczenia bojowego działań;
..... - kontrola i pomoc udzielona pododdziałom;
..... - zameldowanie szefowi wojsk chemicznych o gotowości batalionu do wykonania zadania.

Czynności do wykonania przez pododdziały batalionu:

- ..... - przygotowanie się do marszu;
..... - marsz do rejonu odkażania umundurowania /zabiegów specjalnych/;
..... - rekonesans rozmieszczenia punktów odkażania;
..... - rozwijanie instalacji /na POU, PZS/;
..... - osiągnięcie gotowości do działań.

Po skalkulowaniu czasu dowódca batalionu zapoznaje szefa sztabu i swoich zastępców z zadaniem batalionu oraz nakazuje im przygotować dane niezbędne do powzięcia decyzji. Poszczególne osoby funkcyjne mogą przygotować:

Szef sztabu:

- propozycje organizacji rekonesansu;
- kalkulację marszu poszczególnych kompanii do punktów odkażania umundurowania /punktu zabiegów specjalnych/;
- propozycje organizacji łączności w marszu i w rejonie odkażania umundurowania;
- dane dotyczące organizacji zabezpieczenia bojowego działań pododdziałów batalionu /ochrona i obrona, maskowanie, obrona przeciwlotnicza, obrona przed bronią masowego rażenia itp./.

dś. Zastępca dowódcy batalionu d/s technicznych:

- meldunek o aktualnym stanie technicznym sprzętu batalionu;
- propozycje zabezpieczenia technicznego poszczególnych pododdziałów na okres działań.

Kwatermistrz - zastępca dowódcy:

- propozycje organizacji zabezpieczenia materiałowego pododdziałów batalionu w toku działań;

Lekarz batalionu

- propozycje organizacji zabezpieczenia medycznego i działalności profilaktyczno-sanitarnej.

Dowódca batalionu wydaje również zarządzenia wstępne dla dowódców kompanii odkażania umundurowania i dowódcy kompanii chemicznej.

W toku oceny sytuacji dowódca batalionu ocenia: prawdopodobny charakter działań nieprzyjaciela w czasie marszu i zajmowania rejonów przewidzianych do rozwinięcia w nich punktów odkażania umundurowania; zakres prac do wykonania na punktach odkażania / w rejonie punktu zabiegów specjalnych/; stan pododdziałów batalionu i ich możliwości bojowe; sposób zabezpieczenia bojowego działań pododdziałów batalionu.

Po przeprowadzeniu analizy zadania i dokonaniu oceny sytuacji dowódca batalionu podejmuje decyzję. Określa w niej:

- sposób wykonania postawionego zadania;
- siły i środki niezbędne do wykonania zadania;
- zadania dla pododdziałów;
- sposób organizacji współdziałania.

Dowódca batalionu chemicznego tyłów armii melduje swoją decyzję szefowi wojsk chemicznych armii lub przedstawia upoważnionemu oficerowi szefostwa, po czym wydaje rozkaz bojowy dla pododdziałów. W rozkazie podaje: 9/

9/ - Układ rozkazu podano w oparciu o „Wzory dokumentów bojowych pułku” - podręcznik część III. wyd. ASG WP - 1981r. Nr bibl. Pf 1235.

- w pierwszym punkcie - wiadomości o nieprzyjacielu i charakter jego działań;
- w drugim punkcie - zadania zabezpieczanych elementów ugrupowania bojowego /operacyjnego/;
- w trzecim punkcie - zadania własne i sposób ich realizacji;
- w czwartym punkcie - zamiar dowódcy batalionu i sposób jego wykonania;
- w piątym punkcie - po słowie „ rozkazuję ” stawia zadania bojowe kompanii chemicznej i kompaniom odkażania umundurowania oraz podaje sygnały alarmowe;
- w szóstym punkcie - normy zużycia materiałów podczas prowadzenia działań;
- w siódmym punkcie - gotowość do rozpoczęcia działań;
- w ósmym punkcie - swoje miejsce i zastępców.

Wzór rozkazu bojowego dowódcy batalionu chemicznego tyłów armii /frontu/ przedstawiono w załączniku nr 8.

Dowódca może też sprecyzować wytyczne do zabezpieczenia bojowego działań oraz omówić współdziałanie. Wytyczne powinny dotyczyć przedsięwzięć związanych z obroną przed bronią masowego rażenia, obroną przeciwlotniczą, maskowaniem, rozbudową inżynieryjną, zabezpieczeniem tyłowym itp.

Omawiając współdziałanie, dowódca informuje o sposobach współpracy z oddziałami lub związkami taktycznymi, na korzyść których prowadzone jest odkażanie przedmiotów mundurowych /zabiegi specjalne/.

Po wydaniu rozkazu bojowego dowódca batalionu kontroluje wykonanie zadań przez pododdziały batalionu. Sprawuje także nadzór nad rozwijaniem stanowiska dowódczo-obszernego /SDO/ batalionu.

O miejscu rozmieszczenia SDO batalionu i punktów obserwacyjnych /PO/ kompanii oraz osiągnięciu gotowości do działań dowódca batalionu melduje szefowi wojsk chemicznych armii.

W toku wykonywania zadań dowódca batalionu utrzymuje łączność z punktami odkażania /punktami zabiegów specjalnych/, kontroluje sposób wykonania zadań przez kompanie oraz kieruje procesem ich zabezpieczenia.

Postawione przez dowódcę batalionu zadania znajdują odzwierciedlenie na prowadzonej przez niego mapie roboczej. Wzór mapy roboczej dowódcy batalionu chemicznego tyłów armii przedstawiono w załączniku nr 9.

Sztab batalionu, kwatermistrzostwo i służby techniczne są organami dowódcy, zapewniającymi dowodzenie pododdziałami batalionu oraz zabezpieczenie materiałowo-techniczne ich działań.

Szef sztabu batalionu jest zastępcą dowódcy i odpowiada za gotowość bojową, organizację działań bojowych wojsk i ciągłe dowodzenie nimi. W pracy kieruje się decyzjami i wytycznymi dowódcy oraz zarządzeniami wyższych przełożonych. Kieruje przygotowaniem danych, potrzebnych dowódcy do powzięcia decyzji i osobiście bierze udział w opracowywaniu najważniejszych dokumentów bojowych.

Do podstawowych zadań kierowanego przez niego sztabu należy:

- utrzymanie wysokiej gotowości bojowej pododdziałów;
- ciągłe zbieranie, studiowanie i ocenianie informacji o sytuacji bojowej /operacyjnej/ i skażeń oraz przygotowanie ^{wy} dowódcy niezbędnych danych do podjęcia decyzji;
- planowanie działań, przekazywanie pododdziałom zadań bojowych, zabezpieczenie organizacji współdziałania i utrzymywanie go w toku działań bojowych;

- utrzymywanie ciągłej współpracy z szefostwem wojsk chemicznych i sztabem kwatermistrzostwa armii;
- organizowanie i zapewnienie realizacji zadań zabezpieczenia bojowego działań;
- ustalanie dla pododdziałów limitów zużycia środków materiałowych;
- organizowanie punktów dowodzenia i łączności;
- terminowe składanie meldunków i sprawozdań: do szefostwa wojsk chemicznych - o działalności bojowej, do sztabu kwatermistrza - o miejscach i ilości odkażonego umundurowania-oraz informowanie o sytuacji podległych pododdziałów;
- organizowanie odtwarzania zdolności bojowej pododdziałów;
- uzupełnianie pododdziałów oraz prowadzenie ewidencji stanu osobowego, uzbrojenia i techniki, a także dawek napromienienia pododdziałów;
- organizowanie i realizowanie przedsięwzięć dotyczących ochrony tajemnicy państwowej i wojskowej;
- kontrolowanie wykonania zadań przez podległe pododdziały i udzielenie im pomocy.

Pomocnik szefa sztabu ^{ds.} d/s operacyjnych odpowiada za terminowe dostarczenie dowódcy i szefowi sztabu aktualnych danych o położeniu i stanie pododdziałów batalionu. Wykonuje niezbędne obliczenia taktyczno-operacyjne i przygotowuje dane potrzebne do powzięcia decyzji; notuje rozkazy wydawane ustnie przez dowódcę batalionu; opracowuje meldunki i sprawozdania dotyczące spraw operacyjnych; planuje i organizuje rozmieszczenie, przesunięcie i ochronę SDO batalionu; organizuje służbę dyżurną w sztabie; prowadzi dziennik działań bojowych i mapę sprawozdawczą.

Kwatermistrz - zastępca dowódcy batalionu odpowiada za gospodarkę batalionu, dowóz środków materiałowych oraz zaopatrywanie i obsługę pododdziałów przez podległe mu służby. Do obowiązków kwatermistrza należy: planowanie, organizowanie zaopatrywania pododdziałów w środki materiałowe i sprzęt oraz dowóz wszystkich rodzajów zaopatrzenia; organizowanie zabezpieczenia medycznego; uzgadnianie z szefem sztabu i zastępcą do spraw technicznych zagadnień dotyczących rozmieszczenia tyłów batalionu; organizowanie zbiórki uszkodzonego i zdobycznego sprzętu; organizowanie i zapewnienie ciągłego dowodzenia podległymi siłami i środkami.

Szef służb technicznych odpowiada za realizację zadań zabezpieczenia technicznego działań bojowych. Do jego obowiązków należy: zaopatrywanie pododdziałów w sprzęt techniczny oraz zestawy remontowe; uzgadnianie z szefem sztabu i kwatermistrem zagadnień dotyczących rozmieszczenia i działania plutonu remontowego; nadzorowanie prawidłowego użytkowania i obsługi technicznej sprzętu i uzbrojenia.

VI. DOWODZENIE W BATALIONIE CHEMICZNYM TYŁÓW ARMII

Dowodzenie w batalionie chemicznym tyłów armii realizuje się ze stanowiska dowódczo-obszernego /SDO/ rozmieszczonego w rejonie ześrodkowania całości lub części sił batalionu. W czasie wykonywania zadania przez pododdziały batalionu, SDO z reguły przemieszcza się do rejonu rozwinięcia punktów odkażania umundurowania. W toku operacji armijnych SDO bchem tyłów armii przemieszcza się, za zgodą szefa wojsk chemicznych armii, z częstotliwością jeden raz na 1-2 doby na odległość 40-60 i więcej kilometrów. Miejsce rozmieszczenia SDO wybiera się w pobliżu rejonu odkażania umundurowania batalionu lub zespołu POU jednej z kompanii.

Dowodzenie batalionu realizuje się poprzez:

- techniczne środki łączności;
- styczność osobistą dowódcy z podwładnymi;
- oficerów sztabu batalionu;
- ruchome środki łączności.

Łączność dowódcy i sztabu bchem zapewnia się z: szefostwem wojsk chemicznych armii, tyłowym stanowiskiem dowodzenia armii, dowódcami pododdziałów bchem, oddziałem lub elementem ugrupowania operacyjnego na korzyść którego działa bchem.

Uwzględniając specyfikę działania bchem i posiadane przez niego środki łączności, dowodzenie pododdziałami bchem będzie realizowane poprzez techniczne i ruchome środki łączności oraz skierowanych oficerów sztabu w rejon ^{skierowania} ₂₀ działania poszczególnych pododdziałów.

Z technicznych środków łączności, najczęściej wykorzystuje się w dowodzeniu łączność przewodową, rozwiniętą ze stanowiska dowódczo-obszernego bchem do kompanii odkażania umundurowania.

W czasie pracy na POU, łączność radiową przy pomocy radiostacji UKF należy traktować jako awaryjną, ze względu na konieczność maskowania radiowego oraz możliwości zakłóceń. W pełnym zakresie wykorzystuje się ją w marszu lub dowodzeniu na większe odległości oraz do utrzymywania łączności z przełożonym. Schemat łączności radiowej bchem tyłów armii przedstawiono w załączniku nr 9.

Dowódcy kompanii dowodzą pododdziałami w toku odkażania bezpośrednio, poprzez kontakt osobisty z podwładnymi, jednocześnie nadzorując i obserwując pracę poszczególnych POU oraz kontrolując prawidłowość technologii odkażania, kontroli odkażonego umundurowania i prowadzenia niezbędnej dokumentacji materiałowej. Rodzaj technologii odkażania określa dowódca kompanii, a potrzebę powtórzenia cyklu technologicznego - dowódcy plutonów.

- listy materiałowe.

Do dokumentów poszczególnych należą:

- plan obrony i ochrony sztabu batalionu;
- plan rozminięcia POU;
- grafiki służb i dyżurów w sztabie;
- plan zabezpieczenia bojowego sztabu;
- plan rekonwalescencji;
- plan remontu instalacji i samochodów;
- harmonogram odkażania umundurowania;
- zapotrzebowania na sprzęt oraz części zamienné;
- różne materiały kalkulacyjne.

Rozkaz bojowy dowódcy batalionu wydaje ustnie. Jego treść opiewano w rozkazale V i przedstawiono w załączniku nr 8. Oficer operacyjny zapisuje treść rozkazu bojowego w zeszycie pracy.

VII. DOKUMENTY BOJOWE BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII

Dowódca i sztab batalionu opracowują dokumenty dowodzenia, sprawozdawczo-informacyjne i pomocnicze. Do dokumentów dowodzenia należą:

- rozkazy bojowe dla pododdziałów batalionu;
- mapy robocze dowódcy, sztabu batalionu, szefa służb technicznych i kwatermistrza.

Do dokumentów sprawozdawczo-informacyjnych należą:

- meldunki bojowe;
- dzienniki: działań bojowych, ewidencji informacji przekazanych i przyjętych;

- różne sprawozdania;

- księgi materiałowe.

Do dokumentów pomocniczych należą:

- plan obrony i ochrony sztabu batalionu;
- plan rozwinięcia POU;
- grafiki służb i dyżurów w sztabie;
- plan zabezpieczenia bojowego działań;
- plan rekonesansu;
- plan remontu instalacji i samochodów;
- harmonogram odkażania umundurowania;
- zapotrzebowania na sprzęt oraz części zamienne;
- różne materiały kalkulacyjne.

Rozkaz bojowy dowódca batalionu wydaje ustnie. Jego treść omówiono w rozdziale V i przedstawiono w załączniku nr 8. Oficer operacyjny zapisuje treść rozkazu bojowego w zeszycie pracy.

Mapa robocza dowódcy /szefa sztabu/ w skali 1 : 100 000 powinna zawierać wszystkie dane dotyczące działań bchem tyłów armii, a szczególnie:

- sytuację skażeń na drogach przegrupowania pododdziałów bchem i w rejonie prowadzenia odkażania umundurowania;
- rejonny ześrodkowania /wyjściowe/ bchem;
- SDO dowódcy bchem;
- orientacyjną rubież styczności bojowej wojsk;
- drogi marszu poszczególnych pododdziałów do rejonu wykonania zadań;
- rejon /rejonny/ odkażania umundurowania;
- rejon ześrodkowania po wykonaniu zadania;
- warunki atmosferyczne;
- rejon rozmieszczenia TSD armii i zabezpieczonych elementów ugrupowania bojowego /operacyjnego/.

Wzór części graficznej mapy roboczej dowódcy bchem przedstawiono w załączniku nr 10.

W legendzie do mapy podaje się: aktualne możliwości batalionu w zakresie rozpoznania skażeń, zabiegów specjalnych i odkażania umundurowania, schemat łączności, stan materiałowo-technicznego zabezpieczenia, straty i stan napromienienia pododdziałów oraz inne dane informacyjne, niezbędne do pracy dowódcy / szefa sztabu/.

Mapę roboczą prowadzi dowódca osobiście, zaś niektóre elementy sytuacji i dane informacyjne wrysowują jego zastępcy lub oficerowie sztabu.

Mapę roboczą sztabu prowadzi starszy pomocnik szefa sztabu do spraw operacyjnych.

Meldunki bojowe /terminowe i doraźne/ dowódca bchem składa swoim przełożonym w terminach określonych przez nich lub sytuacją.

Meldunek terminowy, na przykład sprawozdawczy powinien zawierać:

- charakterystykę działania nieprzyjaciela i straty poniesione przez bchem w toku wykonania zadania;
- aktualne czynności bchem;
- miejsce i ilość rozwijanych punktów odkażania umundurowania, ilość sił wykonujących zadanie, czas prowadzenia odkażania, ilość odkażonego umundurowania;
- zużycie odkażalników i innych środków materiałowych oraz aktualny stan zaopatrzenia i wyposażenia batalionu;
- propozycje, prośby, uwagi i inne informacje.

Meldunek terminowy może być opracowany na piśmie lub graficznie z legendą, w każdym przypadku z dokładnym podaniem miejsca i czasu jego sporządzenia.

Treść meldunków doraźnych dotyczy nagle wynikłych, ściśle określonych sytuacji, na przykład uderzeń BMR, skażeń i innych, a ich forma jest podobna do meldunków terminowych.

Inne dokumenty sprawozdawczo-informacyjne oraz pomocnicze opracowuje się zgodnie z ustaleniami regulaminu służby polowej sztabów. Opracowane dokumenty powinny być czytelne, posiadać cechy przydatności użytkowej i zawierać tylko te informacje, które są niezbędne do pracy sztabu i przełożonym.

VIII. WNIOSKI KONCOWE

1. Opracowanie organizacyjno-taktycznych zasad odkażania umundurowania, w świetle wprowadzenia nowych struktur organizacyjnych wojsk chemicznych w tyłach operacyjnych, nie może pomijać, a raczej musi uwzględniać zasady wykorzystania i działania większości sił bchem tyłów - pododdziałów odkażania umundurowania.

2. Batalion chemiczny tyłów operacyjnych, jako jedyny samodzielny pododdział wojsk chemicznych przygotowany do odkażania umundurowania, wykorzysta swoje potencjalne możliwości wtedy, gdy będzie wykonywać zadania w tym względzie na rzecz wszystkich elementów ugrupowania operacyjnego. Dlatego jego pododdziały odkażania umundurowania powinny działać w całym obszarze operacyjnym armii /frontu/.

3. W związku z potrzebą zapewnienia tyłom operacyjnym sił specjalistycznych do wykonania zadań zabezpieczenia chemicznego /wykrywania wybuchów jądrowych, rozpoznania skażeń, całkowitych zabiegów sanitarnych oraz specjalnych sprzętu bojowego, transportu, dróg dowozu i ewakuacji/, część sił batalionu, najlepiej kompanią chemiczną, należy przewidzieć do działań na rzecz jednostek i urządzeń tyłowych.

4. Batalion chemiczny tyłów operacyjnych powinien podlegać szefowi wojsk chemicznych armii /frontu/, który będzie najbardziej kompetentny dowodzić nim, ze względu na posiadane informacje o uderzeniach trwałymi ST na związki taktyczne i ilościach skażonego umundurowania tam oraz przy punktach zabiegów specjalnych. Natomiast kwatermistrz powinien otrzymać odkażone umundurowanie.

5. Podczas przegrupowania wojsk na dużą odległość, kompania chemiczna batalionu może działać całością sił na rzecz tyłów ope-

racyjnych, zaś główny trzon batalionu - pododdziały odkażania umundurowania będą wykonywać swoje zadania w tych rejonach pasa przegrupowania związku operacyjnego, gdzie są skupiska skażonego umundurowania po ataku nieprzyjaciela trwałymi ST na odkryte woj- ska, głównie w rejonach odpoczynków.

6. W czasie operacji zaczepnej, batalion /bez kchem/ może tworzyć jeden lub dwa odwody chemiczne przeznaczone do odkażania umundurowania w całym pasie operacji. Dowodzone przez dowódcę bchem kompanie odkażania umundurowania działają wzdłuż armijnych dróg samochodowych, rozwijając zespoły POU w rejonach zbiórki skażonego umundurowania związków taktycznych /równorzędnych/ lub przy punktach zabiegów **specjalnych** rozwijanych siłami wojsk chemicznych armii /frontu/. W operacji obronnej bchem tyłów siłami krou rozwija POU przy DPZ, PZS lub składach mundurowych, jeśli tam zgromadzono skażone umundurowanie.

7. Zabezpieczenie bojowe działań batalionu chemicznego tyłów organizuje się według ogólnie przyjętych zasad, uwzględniając specyfikę zdecentralizowanego działania pododdziałów bchem. Stąd głównymi organizatorami tego zabezpieczenia będą dowódcy kompanii /odwodów chemicznych/.

8. Dowodzenie pododdziałami batalionu w czasie stacjonarnych działań /odkażania umundurowania na POU/ będzie się odbywać przede wszystkim drogą telefoniczną lub poprzez wysłanych oficerów szta- bu. Dowódcy pododdziałów będą dowodzić poprzez styczność osobistą z podwładnymi. Środki radiowe będą przeznaczone głównie do utrzy- mania łączności z przełożonymi na SD szczebla operacyjnego oraz w celu dowodzenia pododdziałami w marszu i na większych odległo- ciach.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1.

PRZEZNACZENIE, DANE TAKTYCZNO-TECHNICZNE
INSTALACJI AGW ORAZ MOŻLIWOŚCI ODKAŻANIA
I DEZYNFEKCJI UMUNDUROWANIA x/

Instalacja AGW-3U służy do odkażania systemem paropowietrzno-amoniakalnym umundurowania, obuwia, oprządzenia i indywidualnych środków ochronnych skażonych parami lub kroplami trwałych środków trujących. Instalacja może być także wykorzystana do dezynsekcji wymienionego wyposażenia mieszaniną paropowietrzną /gorące powietrze nasycone parą/. Instalacja jest zamontowana na czterech podwoziach samochodowych ZIL-131. Składa się z siłowni, dwóch instalacji komorowych oraz samochodu pomocniczego. Może być eksploatowana w temperaturze powietrza od -40°C do $+40^{\circ}\text{C}$.

Dane taktyczno-techniczne:

Ilość komór odkażających - 8 ;

Objętość robocza jednej komory - 2 m^3 ;

Wydajność gorącego powietrza - $2\ 000\text{ m}^2/\text{h}$;

Wydajność pompy przy ciśnieniu $200\text{ kPa}/2\text{ kg}/\text{cm}^2/$ - $250\text{ kg}/\text{h}$;

Temperatura pary przy wylocie z kolektora - $+160^{\circ}\text{C}$;

Temperatura gorącego powietrza - $+90^{\circ}\text{C}$;

Zapas oleju napędowego do ogrzewania kotła /na 10-12 godz. pracy/ - 430 kg. ;

Zużycie paliwa przez jeden palnik przy ciśnieniu

$700\text{ kPa}/7\text{ kg}/\text{cm}^2/$ - $8 \pm 1\text{ kg}/\text{h}$;

Zużycie paliwa przez silnik „ MOSKWICZ ” - $5\text{ kg}/\text{h}$;

-----
x/ - Załącznik wykonano na podstawie „ Instrukcji do odkażania umundurowania AGW-3U.” Wyd. MON - 1981r. Sygn.Chem.224/80.

Czas rozwijania instalacji:

- latem - 1,5-2 h ;
- zimą - 2-2,5 h.

Czas zwijania instalacji

- 1 h ;

Obsługa

- 13 ludzi.

Normy załadowania do jednej komory odkażającej:

- umundurowanie polowe ..... 48 kompl.
- ✓ - kurtki i spodnie watowane ..... 75 par
- odzież i płaszcze ochronne ..... 32 szt.
- płótno brezentowe ..... 65 m².
- buty skórzane ..... 180 par
- trzewiki ..... 300 par
- kożuszki ..... 5 szt.
- obuwie filcowe ..... 150 par.

JEDNORAZOWE MOŻLIWOŚCI ODKAŻANIA, DEZYNFEKCJI /DEZYNSEKCJI/
UMUNDUROWANIA W INSTALACJI AGW ^{1/}

Nazwa przedmiotu.	Nazwa załadowania instalacji /8 komór/	Temperatura odkażania /w °C/	Czas odkażania przedmiotów skażonych/w h/ ^{3/}				Czas dezynfekcji przedmiotów skażonych bakteriami niezarodnikującymi /w min./	Czas dezynfekcji przedmiotów skażonych bakteriami zarodnikującymi /w h/.	Czas dezynsekcji /w min/.	Norma zużycia kwaśnego węgla amonowego na instalację przy skażeniu /w kg/.		
			typu V-gazów	typu somanu	iperitem siarkowym i azotowym	recepturami zagęszczonymi iperytu				typu V-gazów	typu somanu	iperitem siarkowym i azotowym
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
kompletne umundurowanie	384 kpl. 240 ^{2/}	95-100	1,5	1	1	7	30	3	15	40	80	40
umundurowanie watowane spodnie i kurtka/	600 par	95-100	3	1	2	7	-	-	-	40	80	40
butwie filcowe	1200 par	95-100	3	-	1	7	-	-	-	40	-	40
blaszczki ochronne i odzież ochronna	256 szt	95-100	2,5	4	2,5	7	30	3,5	15	40	80	80
wełno brezentowe	520 m ²	95-100	3	-	1	-	30	3,5	15	40	-	40
buty skórzane	1440 par	55-60	4	-	6	12	-	-	-	40	-	40
czapki	2400 par	55-60	4	-	6	12	-	-	-	40	-	40
człuszki	256 szt	55-60	4,5	-	6	-	-	-	45	40	-	40

- 1/ - Tabelę wykonano na podstawie „Instrukcji do odkażania umundurowania AGW-3U, załącznika nr 10 i 11. Wyd. MON - 1981r.
2/ Liczba w mianowniku dotyczy normy załadowania instalacji do dezynfekcji przedmiotów skażonych bakteriami niezarodnikującymi.
3/ Czas odkażania liczy się od chwili uzyskania w komorze wymaganej temperatury, odczytanej na górnym termometrze manometrycznym.

PRZEZNACZENIE, DANE TAKTYCZNO-TECHNICZNE
INSTALACJI BU-4 ORAZ MOŻLIWOŚCI ODKAŻANIA
UMUNDUROWANIA x/

Instalacja BU-4 przeznaczona jest do odkażania bielizny, umundurowania oraz indywidualnych środków ochrony przed skażeniami. Skażone przedmioty odkaża się w kotłach stalowych przez gotowanie w czystej wodzie lub wodnym roztworze soli kalcynowanej, albo sposobem paroamoniakalnym. Urządzenie instalacji BU-4 przewozi się na samochodzie GAZ-63.

Podstawowe dane taktyczno-techniczne:

- pojemność jednego kotła	- 350 l ;
- pojemność zbiornika metalowego	- 700 l ;
- średnia wydajność pompy BKF-4	- 50-60 l/min.;
- ilość kotłów	- 4.

Normy załadowania do jednego kotła:

- bielizna	- 80 par;
- umundurowanie bawełniane	- 40 kompl.;
- buty gumowe	- 30 par;
- rękawice gumowe	- 300 par;
- pończochy ochronne pogumowane	- 40 par;
- odzież ochronna	- 20 szt.;
- torby na maski p/gaz	- 200 szt.;
- maski p/gaz	- 100 szt.;
- płótno brezentowe	- 30-35 m ² .

1/ Załącznik wykonano na podstawie instrukcji " Instalacja do odkażania umundurowania BU-2 na samochodzie. Wyd.MON 1957r. Chem 52/57.

Czas nagrzewania wody w kotle do 100°C wynosi:

- przy paleniu drewnem o wilgotności 20-30 % i temperaturze powietrza - 10°C - 90 min;

- przy paleniu drewnem o wilgotności 20-30 % i temperaturze powietrza + 15°C - 60 min.

Zużycie drewna na dwa kotły - 160-180 kg.

Zużycie sody kalcynowanej na cztery kotły /jedno załadowanie/ - 14 kg.

Zużycie wody - 1000 l/godz.

Czas suszenia na suszarni polowej przy temperaturze około + 20°C wynosi:

- butów gumowych - 1,5-2 godz.;
- rękawic gumowych - 1 - 1,5 godz.;
- umundurowania bawełnianego - 2,5-3 godz.;
- bielizny - 2 - 2,5 godz.

Czas całkowitego odkażania /od załadowania kotła do końca suszenia/ wynosi:

- butów gumowych - 6 godz.;
- umundurowania bawełnianego - 5 godz.;
- bielizny - 3,5 godz.;

W ciągu doby w instalacji do odkażania, przy nieprzerwanej pracy 4 kotłów można odkazić:

- bielizny - 1600 par;
- umundurowania bawełnianego - 640 par;
- butów gumowych - 240-320 par;
- rękawic gumowych - 2400 par.

Obsługa składa się z 6 ludzi /dowódca instalacji, kierowca, czterech odkażaczy/.

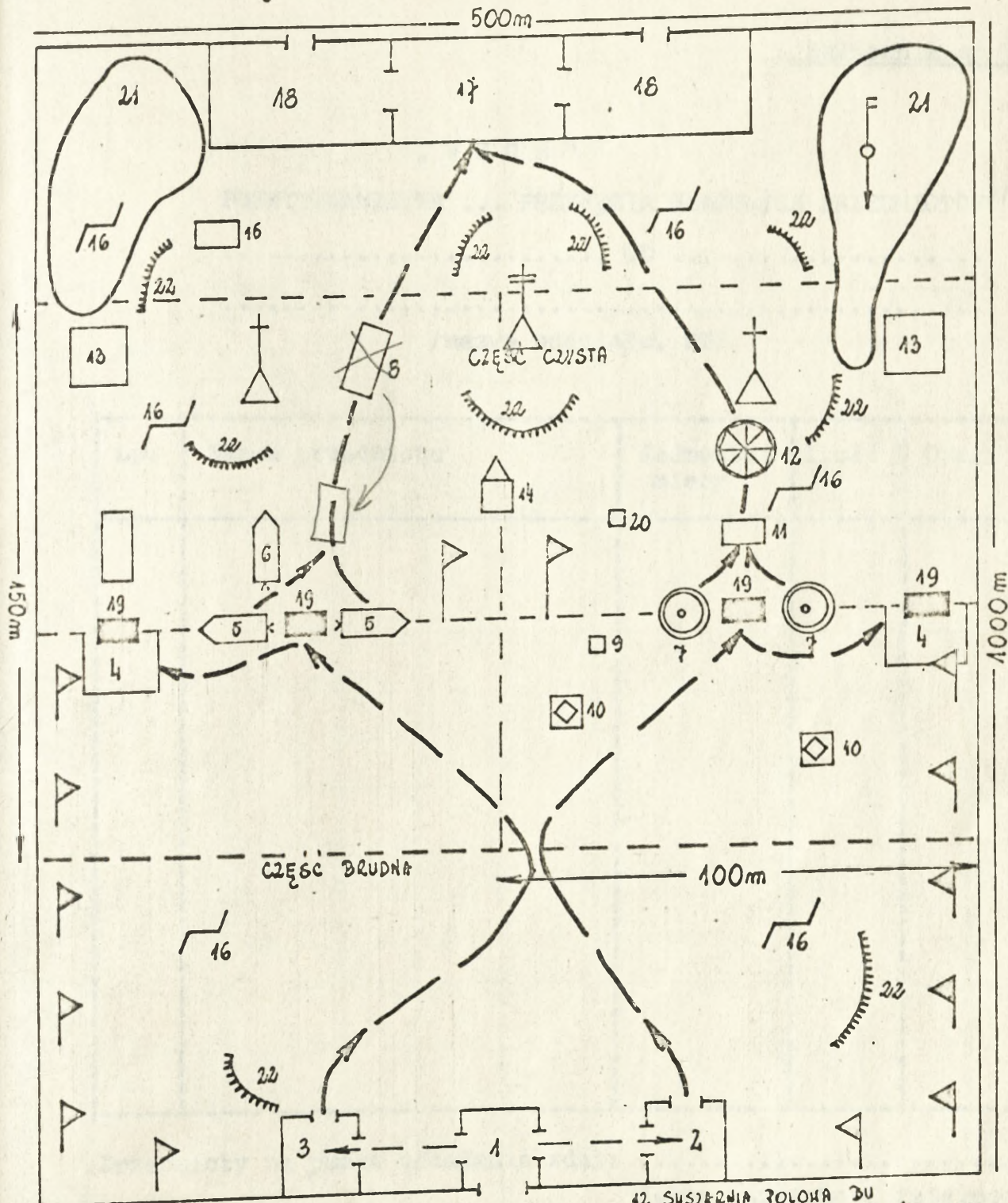
MOŻLIWOŚCI JEDNORAZOWEGO ZAŁADOWANIA WSZYSTKICH INSTALACJI BATALIONU CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII ORAZ CZAS ODKAŻANIA, DEZYNFEKCJI I DEZYNSEKCJI W JEDNYM CYKLU TECHNOLOGICZNYM

Nazwa przedmiotu	J.m.	1 kou				2 kou				bchem tyłów armii				Uwagi
		Dwie instalacje AGW /normy załadowania/	Dwie instalacje BU-4 /normy załadowania/	Możliwości		Dwie instalacje AGW /normy załadowania/	Cztery instalacje BU-4 /normy załadowania/	Możliwości		Cztery instalacje AGW /normy załadowania/	Sześć instalacji BU-4 /normy załadowania/	Możliwości		
				Odkazanie	Dezynfekcja i dezynsekcja			Odkazanie	Dezynfekcja i dezynsekcja			Odkazanie	Dezynfekcja i dezynsekcja	
Kompletne umundurowanie	kpl.	768	320	1088	768	768	640	1408	768	1536	960	2496	1536	Czas odkazania, dezynfekcji, dezynsekcji w poszczególnych instalacjach - jak załącznik nr 1 i 2.
Umundurowanie watowane /spodnie i kurtka/	para	1200	-	1200	-	1200	-	1200	-	2400	-	2400	-	
Obuwie filcowe	para	2400	240 ^{1/}	2520	-	2400	480	2640	-	4800	720	5520	-	
Płaszcz ochronny i odzież ochronna	szt.	512	160	672	512	512	320	672	512	1024	480	1504	1024	
Płótno brezentowe	m ²	1040	280	1180	1040	1040	560	1320	1040	2080	840	2920	2080	
Buty skórzane	para	2880	-	2880	-	2880	-	2880	-	5760	-	5760	-	
Trzewiki	para	4800	-	4800	-	4800	-	4800	-	9600	-	9600	-	
Kożuszki	szt.	512	-	512	160	512	-	512	160	1024	-	1024	320	

1/ - dotyczy butów gumowych odkazanych w kotłach BU-4.

SCHEMAT KOMPANIJNEGO PUNKTU ODKAŻANIA UMUNUROWANIA (WARIANT)

LEGENDA:

- 1 MIEJSCE SORTOWANIA SKAZONEGO UMUNUROWANIA
- 2 MAGAZYN SKAZONEGO UMUNUROWANIA
- 3 MAGAZYN ZAKAZONEGO UMUNUROWANIA
- 4 MIEJSCE ZBEJHOWNIA ODBIEZY OCHRONNEJ
- 5 ROZWIWIETA JNST. AGW
- 6 SIKOWNIA AGW
- 7 ROZWIWIETA JNST. DU
- 8 SUSZARNIA AGW
- 9 PALIWO DU
- 10 DOZY CIEKONNE
- 11 WYŚNACZKA DU

- 12 SUSZARNIA POLOHA DU
- 13 MIEJSCE NAKLADANIA ODBIEZY OCHR.
- 14 OCIEPLANY NAMIOT WYCIEKNIKI
- 15 MIEJSCE SKLAD. SR. MAT-TECHN.
- 16 UKRYCIA SZCZELINY PLOT
- 17 MIEJSCE SORTOWANIA ODKAZONEGO UMUNO.
- 18 MAGAZYN ODKAZ. UMUNUROWANIA
- 19 PRZEJSCIE 2 POKOIVY CZYSTEJNA BRUDNA
- 20 ZBIORNIK WODY DU
- 21 REJON WYCIEKIWANIA I UKRYCIA SR. TRANSP.
- 22 STANOWISKA OBRONNE
- 23 DROGI DOWOZU SKAZONEGO UMUNUROWANIA

KSIĄŻKA EWIDENCJI
SKAŻONEGO WYPOSAŻENIA /wzór/ 1/

Lp.	Data przyjęcia	Nr pokwitowania	Wyposażenie							Uwagi
			Kompletne umundurowanie	Umundurowanie watawane	Obuwie filcowe	Odzież ochronna	Płótno brezentowe	Buty skórzane	Trzewiki itd.	

1/ Skrypt: "Działanie batalionu odkażania umundurowania,"
Wyd. ASG WP - 1972r.

SPOSOBY ODKAŻANIA, DEZYNFEKCJI I DEZYNSEKCJI
UMUNDUROWANIA, OBUWIA I INDYWIDUALNYCH ŚROD-
KÓW OCHRONY PRZED SKAŻENIAMI 1/

Sposoby odkażania umundurowania powinny zabezpieczyć:

- dostateczny stopień neutralizacji, drogą zmiany składu chemicznego cząstek środka chemicznego lub przez ich usunięcie z powierzchni skażonej;
- zachowanie fizyczno-chemicznych właściwości odkażanych przedmiotów;
- zachowanie parametrów zewnętrznego wyglądu odkażanych przedmiotów oraz ich właściwości higieniczno-sanitarnych.

Umundurowanie, obuwie, wyposażenie i indywidualne środki ochrony przed skażeniami są wykonane z tkanin bawełnianych, wełnianych lub sukiennych, ze skóry, futer, gumy lub tkanin pogumowanych. Wszystkie one posiadają różne właściwości i trwałość na działanie różnorodnych, fizycznych i chemicznych czynników procesu odkażania. Toteż w tym procesie niezbędne jest uwzględnienie właściwości poszczególnych materiałów. Ponadto przy zastosowaniu tego samego sposobu odkażania dla różnych tkanin i środków, stosowane będą różne reżimy technologiczne.

Wymienione przedmioty odkaża się następującymi sposobami:

- przecieraniem roztworami odkażającymi;
- posypywaniem powierzchni skażonych aktywowanym proszkiem silikażelowym, a następnie jego usunięciem ze skażonej powierzchni;

1/ Załącznik wykonano na podstawie instrukcji „Zabiegi specjalne umundurowania, obuwia, oporządzenia i środków ochrony przed skażeniami.” Wyd. MON, W-wa 1972r. Chem. 221/71.

- gotowaniem;
- działaniem mieszaniny paroamoniakalnej;
- działaniem mieszaniny paropowietrznoamoniakalnej;
- praniem w roztworach wodnych;
- praniem ekstrakcyjnym z użyciem rozpuszczalników organicznych;
- wietrzeniem.

Sposób odkażania uzależniony będzie od rodzaju tkaniny skażonego przedmiotu, skażenia, sytuacji bojowej oraz posiadanych środków i instalacji.

Dwa pierwsze sposoby odkażania stanowią przedsięwzięcia częściowego odkażania przy pomocy pakietów i zestawów odkażających i stosowane są bezpośrednio w pododdziałach, w maksymalnie krótkim czasie po skażeniu. Są one w swojej istocie zabiegami doraźnymi. Pozostałe sposoby odkażania stanowią przedsięwzięcia całkowitego odkażania przy pomocy instalacji AGW-3 i BU-4.

Sposoby dezynfekcji i dezynsekcji:^{2/}

- mieszanina paropowietrzna;
- para wodna z formaldehydem;
- gotowanie;
- moczenie w środkach dezynfekcyjnych;
- pranie w roztworach odkażających.

2/ Szczegółowy opis poszczególnych sposobów odkażania, dezynfekcji i dezynsekcji występuje w instrukcji: "Zabiegi specjalne umundurowania, obuwia, oporządzenia i środków ochrony przed skażeniami," Wyd. MON, W-wa 1972r., Chem 221/71.

Załącznik nr 8.

ROZKAZ BOJOWY DOWÓDCY ... bchem ^{1/}

/wydany ustnie/

1. Nieprzyjaciel ..... /charakterystyka jego działań, rubież styczności z nim/.
2. Wojska ... armii ..... /krótka charakterystyka ich działań/.
3. ... bchem tyłów ... armii otrzymał zadanie przeprowadzić odkażanie ... kpl /ilość/ umundurowania w rejonie ..... /miejscowości, współrzędne/ w czasie od ..... do .....
4. Zdecydowałem:

Rozwinąć dwa zespoły punktów odkażania umundurowania w rejonie ..... siłami 1 i 2 kou oraz punkt zabiegów specjalnych w rejonie ..... Rozpoznanie skażeń prowadzić na kierunku /w rejonie/ ..... siłami kchem.

5.

R o z k a z u j ę :

- a/ 1 kou zorganizować zespół punktów odkażania umundurowania w rejonie ..... /miejscowości, współrzędne/.
- . Droga marszu do rejonu ..... /miejscowości, współrzędne/. Punkt wyjściowy ..... /miejscowość, współrzędne/ przekroczyć o godz. .... Przeprowadzić odkażanie umundurowania skażonego ST ..... . Gotowość do odkażania o godz. ....;
- b/ 2 kou zorganizować zespół punktów odkażania umundurowania ..... itd.;

1/ Załącznik wykonano na podstawie podręcznika - część III "Wzory dokumentów bojowych pułku." Wyd. ASG WP, W-wa 1981r. nr bibl. Pf 1235.

c/ kchem zająć rejon ..... /miejsowości, współ-
rzędne/. Droga marszu ..... współrzędne. Punkt
wyjściowy ..... /miejsowość, współrzędne/ prze-
kroczyć o godz. .... . W rejonie ..... zorganizo-
wać PZS oraz posterunki obserwacji skażeń.

6. Normy zużycia środków materiałów do odkażania umundurowania
i zabiegów specjalnych .....
/wyszczególnić rodzaj środka materia-
.....
łowego i ilość zużycia/

7. Gotowość do działań .....

8. Stanowisko dowódczo-obserwacyjne batalionu rozwinąć w rejonie
..... /miejsowość, współrzędne/ od godz. ....
Zastępcy-etatowi i dowódca 1 kou.

SCHEMAT ŁĄCZNOŚCI RADIOWEJ .... BATALIONU
CHEMICZNEGO TYŁÓW ARMII.

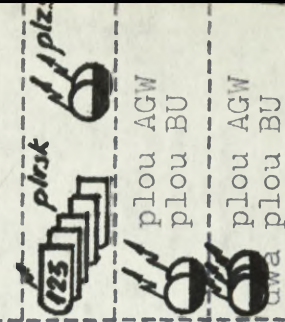
T A J N E

Egz.nr ....

Lp.	Nazwa sieci lub kierunku.	Typ rdst.	.... A		bchem i podległe pododdziały			Inne pododdziały	
			SD	TSD	dowód- ca	sztab	kchem		1 kou
1.	S/R szefa wojsk chemicznych i SCAS ... A.	R-118	Δ		Δ				pozostałe jedno- stki armijne wojsk chem.
2.	S/R kwatermistrza ... A.	R-118		Δ		Δ			
3.	S/R d-cy bchem tyłów ... A.	R-107 R-123			☉				
4.	S/R d-cy kchem.	R-107 R-123			☉				
5.	S/R d-cy 1 kou.	R-107			☉				
6.	S/R d-cy 2 kou.	R-107			☉				

Szef sztabu ... bchem tyłów ... A

.....

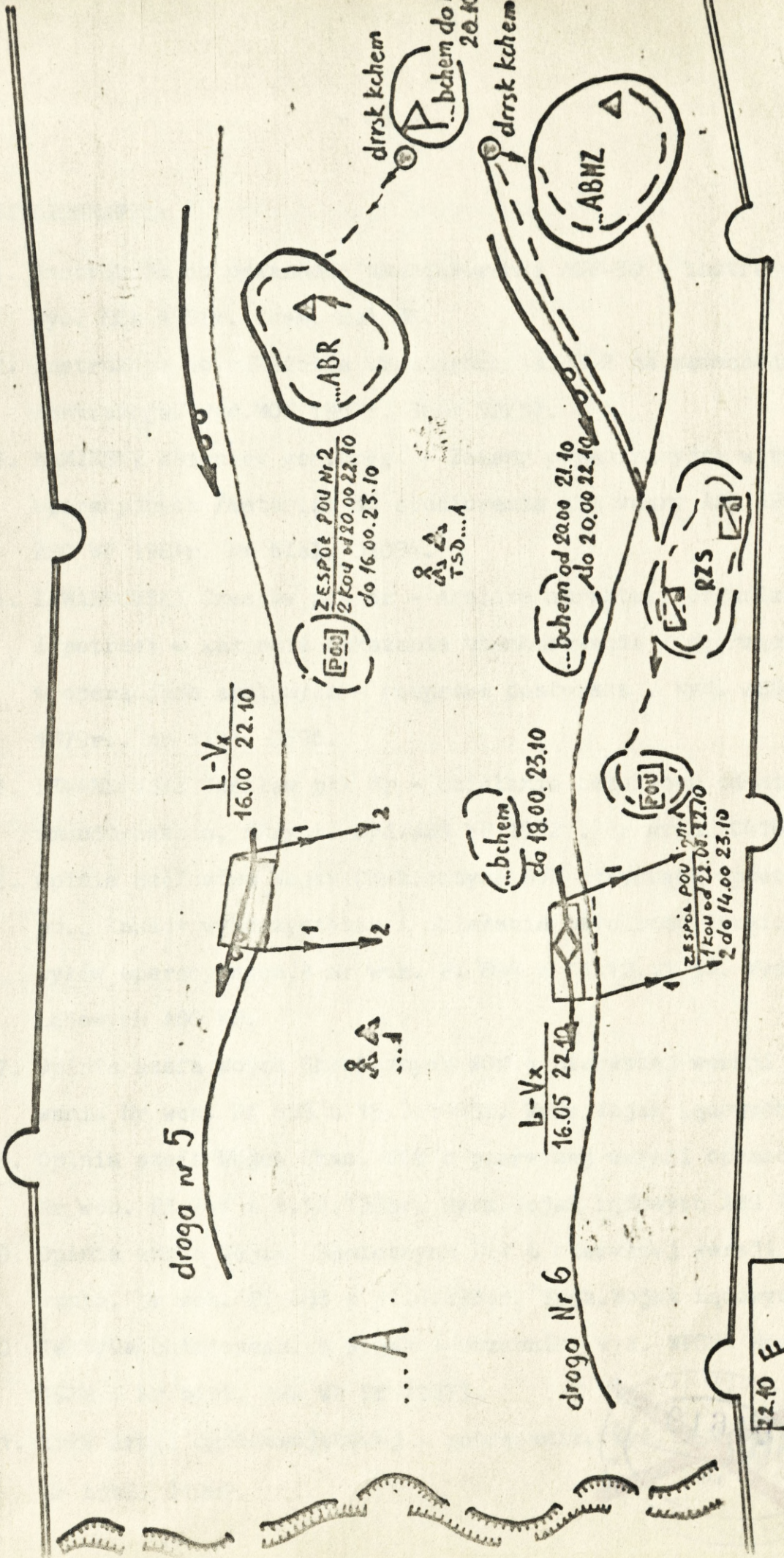

MAPA ROBOCZA

DOHÓDCY ... bchem tyłón ... A

Rozpoczęto: 20.10

Zakończono: 23.10

BIBLIOGRAFIA:

1. Instrukcja do odkażania umundurowania AGW-3U - instrukcja. Wyd. MON 1981r. Chem. 294/80.
2. Instrukcja do odkażania umundurowania BU-2 na samochodzie - instrukcja. Wyd. MON 1957r. Chem 52/57.
3. KAMIŃSKI Zbigniew gen.bryg. - Zmiany organizacyjne w tyłach operacyjnych /materiał do studiowania dla kadry ASG WP/. Wyd. ASG WP 1981r. nr bibl. 01094.
4. LEWANDOWSKI Czesław płk dr - Analiza struktury organizacyjnej i potrzeb w zakresie odkażania umundurowania i oporządzenia w operacjach armijnych - rozprawa doktorska . Wyd. ASG WP. 1979r., nr bibl. 0698.
5. LEWANDOWSKI Czesław płk dr - Działanie batalionu odkażania umundurowania, skrypt. Wyd. ASG WP 1972r. Nr wrch. 041861.
6. Opinia Szefostwa Wojsk Chemicznych MON dotycząca opracowania pt. „ Zasady wykorzystania i działania batalionu chemicznego tyłów operacyjnych.” Nr wch. Pf 894 z 13.12.1983r. Wyd. Wojsk Lądowych ASG WP.
7. Opinia szefa Wojsk Chemicznych WOW o pierwszej wersji opracowania Nr wch. Pf 686 z 15.9.1983r. Wyd. Wojsk Lądowych ASG WP.
8. Opinia szefa Wojsk Chem. POW o pierwszej wersji opracowania. Nr wch. Pf 747 z 8.10.1983r. Wyd. Wojsk Lądowych ASG WP.
9. Opinia szefa Wojsk Chemicznych SOW o pierwszej wersji opracowania. Nr wch. Pf 665 z 31.8.1983r. Wyd. Wojsk Lądowych ASG WP.
10. Taktyka chemicznych wojsk - uczebnik. Wyd. WPCChZ Moskwa 1979r. Nr bibl. ASG WP Pf 20273.
11. Tyły armii ogólnowojskowej - podręcznik. Wyd. ASG WP 1981r. Nr bibl. 01087.

2. Zabezpieczenie chemiczne działań bojowych wojsk w operacjach armijnych - podręcznik. Wyd. ASG WP 1980r. Nr bibl. Pf 933.
3. Zabiegi specjalne umundurowania, obuwia, oporządzenia i środków ochrony przed skażeniami - instrukcja. Wyd. MON 1972r. Chem. 221/72.

Wykonano w 3 egz.

Egz.nr 1-3 - Biblioteka Naukowa ASG WP - DZS.

Wyk. - płk J. RABAN

Druk. - T.S. dn. ^{24.05.1984r.} 17.02.1984r.

Nr ks.masz. Pf 9/KTWChem.

10

12. Aspekty społeczne i polityczne działań wojennych w powstaniu
13. Aspekty społeczne i polityczne działań wojennych w powstaniu
14. Aspekty społeczne i polityczne działań wojennych w powstaniu
15. Aspekty społeczne i polityczne działań wojennych w powstaniu
16. Aspekty społeczne i polityczne działań wojennych w powstaniu
17. Aspekty społeczne i polityczne działań wojennych w powstaniu
18. Aspekty społeczne i polityczne działań wojennych w powstaniu
19. Aspekty społeczne i polityczne działań wojennych w powstaniu
20. Aspekty społeczne i polityczne działań wojennych w powstaniu

Wydawnictwo w Warszawie
Biblioteka Główna - Archiwum
Akademii Obrony Narodowej

